

SỐ 10/2020

BẢN TIN THÔNG TIN KHOA HỌC CHUYÊN ĐỀ

THƯ VIỆN TỈNH SƠN LA

**MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM
NƠI HỘI TỤ SỨC MẠNH ĐẠI ĐOÀN KẾT DÂN TỘC**

RA HÀNG THÁNG

THÔNG TIN KHOA HỌC CHUYÊN ĐỀ

Ra thường kỳ hàng tháng

Số 10/2020 (334)

THƯ VIỆN TỈNH SƠN LA

Tổ 8 - Phường Tô Hiệu - Thành phố Sơn La - Tỉnh Sơn La

Điện thoại: 0212.3859418 - 0212.3852044

**MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM
NƠI HỘI TỤ SỨC MẠNH ĐẠI ĐOÀN
KẾT DÂN TỘC**

**PHÒNG THÔNG TIN - THƯ MỤC
NĂM 2020**

TRONG SỐ NÀY

✿ Vị trí, vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong hệ thống chính trị và đời sống xã hội. (Tr.1)

Nguyễn Hữu Dũng

✿ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam: Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc. (Tr.12)

(tuyengiao.vn)

✿ Mặt trận phải thực sự là trung tâm đoàn kết, tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. (Tr.15)

(congluan.vn)

✿ Đảng với Mặt trận, Mặt trận với Đảng. (Tr.22)

Nguyễn Túc

Vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong sự nghiệp đổi mới đất nước

✿ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước. (Tr.25)

Đoàn Sơn

✿ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phải xứng đáng với vai trò tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. (Tr.28)

Đỗ Bình

✿ Vai trò của các cá nhân tiêu biểu trong việc tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. (Tr.30)

Đỗ Thị Vân An

✿ Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân trong giám sát người đứng đầu, cán bộ chủ chốt các cấp thực hiện quy định nêu gương. (Tr.34)

Ngô Sách Thực

Bạn có biết?

✿ Lịch sử Mặt trận Dân tộc thống nhất. (Tr.41)

(mattran.org.vn)

Lời giới thiệu

Được thành lập ngày 18 tháng 11 năm 1930, do Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và lãnh đạo; trải qua các thời kỳ cách mạng với những hình thức tổ chức và tên gọi khác nhau, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam không ngừng lớn mạnh, luôn có vai trò quan trọng trong việc tập hợp và phát huy sức mạnh của toàn thể nhân dân, trở thành nhân tố quyết định thắng lợi của cách mạng Việt Nam, góp phần to lớn vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc cũng như trong công cuộc xây dựng đất nước thời kỳ mới.

Trong công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội có vai trò ngày càng quan trọng với nhiều hoạt động phong phú, thiết thực, góp phần tích cực củng cố, mở rộng và phát huy khối đại đoàn kết toàn dân, tăng cường sự đồng thuận trong xã hội, chăm lo đời sống nhân dân; động viên nhân dân phát huy tinh thần sáng tạo, hăng hái tham gia các phong trào thi đua yêu nước, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, mở rộng quan hệ hữu nghị giữa nhân dân Việt Nam với nhân dân các nước trên thế giới.

Để nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của Mặt trận trong giai đoạn mới, xứng đáng là cầu nối vững chắc, quan trọng, tin cậy giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân Mặt trận phải thực hiện tốt vai trò đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng, hợp pháp của nhân dân đồng thời, cần thực hiện tốt hơn nữa chức năng giám sát và phản biện xã hội; tích cực vận động nhân dân phát huy quyền làm chủ, tham gia có hiệu quả vào nhiệm vụ đấu tranh, phòng chống tham nhũng, lãng phí, góp phần làm cho tổ chức Đảng và bộ máy chính quyền các cấp thực sự trong sạch, vững mạnh.

Hướng tới kỷ niệm 90 năm ngày thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (18/11/1930 - 18/11/2020), Thư viện tỉnh Sơn La biên soạn Thông tin Khoa học chuyên đề: **Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nội hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc**.

Trân trọng giới thiệu!

BAN BIÊN SOẠN

VỊ TRÍ, VAI TRÒ CỦA MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM TRONG HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ VÀ ĐỜI SỐNG XÃ HỘI

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là một bộ phận của hệ thống chính trị nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo; là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân, nơi thể hiện ý chí nguyện vọng, tập hợp khối đại đoàn kết toàn dân, phát huy quyền làm chủ của dân. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cũng là cơ quan chủ trì hiệp thương phối hợp và thống nhất hành động của các thành viên, góp phần giữ vững độc lập dân tộc, chủ quyền quốc gia và toàn vẹn lãnh thổ, thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Vị trí của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời (3/2/1930), chưa đầy 10 tháng sau, Mặt trận Dân tộc Thống nhất được thành lập (18/11/1930) và từ đó đến nay trong lịch sử cách mạng Việt Nam không bao giờ vắng bóng tổ chức Mặt trận. Khi Đảng Cộng sản Việt Nam chưa giành được chính quyền, Mặt trận đã tổ chức thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, vận động, giác ngộ, tập hợp nhân dân đấu tranh lật đổ chính quyền địch, giành chính quyền về tay nhân dân, đồng thời thực hiện một số chức năng, nhiệm vụ của chính quyền ở vùng mới giải phóng. Với tư cách là một tổ chức cách mạng, một tổ chức liên minh chính trị, Mặt trận Dân tộc Thống nhất đã sớm xác định vị trí của mình trên thực tế. Vị trí đó đã được nhân dân thừa nhận.

Sau khi Đảng Cộng sản Việt Nam giành được chính quyền, Mặt trận cùng với Đảng, Nhà nước là công cụ để thực hiện và phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Dưới sự lãnh đạo của Đảng và sự quản lý của Nhà nước, Mặt trận đã vận động các tầng lớp nhân dân đoàn kết chiến đấu, đánh thắng các thế lực xâm lược bảo vệ chính quyền, bảo vệ độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ, khôi phục và phát triển kinh tế, văn hóa, từng bước xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội. Trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, vị trí của Mặt trận càng được xác định rõ hơn. Vị trí đó không chỉ được công nhận trong tiềm thức của nhân dân, trong đường lối, chủ trương của Đảng mà được thể chế hóa trong Hiến pháp, trong các luật, đặc biệt là Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Thực hiện dân chủ xã hội chủ nghĩa thực chất là việc đổi mới và kiện toàn hệ thống chính trị. Toàn bộ tổ chức và hoạt động của hệ thống chính trị Việt Nam giai đoạn mới là nhằm xây dựng và từng bước hoàn thiện nền

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

dân chủ xã hội, bảo đảm quyền lực thuộc về nhân dân.

Mặt khác, xem xét vị trí của Mặt trận từ thể chế chính trị của Việt Nam “chế độ ta là chế độ dân chủ, mọi quyền lực thuộc về nhân dân”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Quyền hành và lực lượng đều ở nơi dân”. Nhân dân là người chủ đất nước, nhân dân tổ chức ra Nhà nước của mình và thực hiện quyền làm chủ của mình bằng các thiết chế Nhà nước, bằng các tổ chức và các hoạt động của Mặt trận, các đoàn thể, các tổ chức xã hội, bằng quyền và nghĩa vụ công dân.

Như vậy, cả về vị trí pháp lý, cả về lịch sử và hoạt động thực tiễn đều khẳng định Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là một bộ phận không thể thiếu được của hệ thống chính trị nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Trong sự nghiệp cách mạng của dân tộc ta, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, các tổ chức quần chúng do Đảng ta thành lập và lãnh đạo, đặc biệt là Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội luôn giữ một vị trí quan trọng. Ở mỗi một giai đoạn cách mạng, kể cả lúc thăng trầm hay cao trào, lúc chưa có chính quyền và trong điều kiện giành được chính quyền, Mặt trận Tổ quốc đều là thành viên chiến lược quan trọng trong hệ thống chính trị.

Vị trí này xuất phát từ các yếu tố:

Thứ nhất, Mặt trận ngày nay là sự kế tục truyền thống, kinh nghiệm quý báu của Mặt trận Dân tộc Thống nhất trong sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc cũng như truyền thống của nền chính trị dựa vào sức mạnh của nhân dân. Vị trí của Mặt trận trong giai đoạn hiện nay thực sự đòi hỏi khách quan của sự nghiệp đổi mới, đặc biệt là yêu cầu phát huy bản chất, nâng cao sức mạnh của hệ thống chính trị để xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội. Thực tế cho thấy, công cuộc đổi mới đất nước từ 1986 đến nay đã tạo ra những tiền đề thực tiễn rất mới mẻ. Cùng với quá trình tranh thủ nội lực, phát huy sức mạnh toàn dân, tư duy mới về chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Việc phát huy sức mạnh tổng hợp của nhân dân để thực hiện mục tiêu chính trị mà Đảng ta đề ra, trở thành yêu cầu, đòi hỏi bức xúc trong việc xác lập vị trí, vai trò của Mặt trận.

Thứ hai, xét về lý luận và thực tiễn, nếu trong hệ thống chính trị không có Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội thì không còn là tổng thể lực lượng chính trị được vận hành trong cơ cấu ổn định và cũng có nghĩa là không còn tổng thể quan hệ chính trị để đảm bảo cơ chế vận hành của hệ thống chính trị nhằm phát huy quyền lực nhân dân. Điều này một mặt làm suy yếu vai trò lãnh đạo của Đảng, vai trò quản lý của Nhà nước;

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

không có cơ chế để kiểm soát xu hướng quan liêu hóa, lạm quyền và những tiêu cực khác trong bộ máy Nhà nước; hạn chế việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân và gây ra nhiều khó khăn khác cho hoạt động của hệ thống chính trị. Mặt khác, trong điều kiện hiện nay, trước những quan hệ chính trị - xã hội phức tạp, nhạy cảm của các tổ chức, giai cấp, dân tộc, tôn giáo, nếu chỉ đơn thuần giải quyết bằng thể chế, pháp luật của Nhà nước mà thiếu những biện pháp vận động, thuyết phục, hòa giải, tuyên truyền, hiệp thương của Mặt trận thì hiệu quả tập hợp nhân dân không cao. Do đó, vị trí của Mặt trận trong hệ thống chính trị xét dưới góc độ khoa học và quan hệ cơ cấu xã hội là một tất yếu khách quan.

Thứ ba, Mặt trận Tổ quốc trong hệ thống chính trị còn là trung tâm của khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Đặc trưng cơ bản của hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay mang bản chất giai cấp công nhân, tính nhân dân và tính dân tộc sâu sắc. Mọi mục tiêu, cương lĩnh, nguyên tắc hoạt động của Mặt trận đều thể hiện đậm nét những đặc trưng này.

Với tư cách là vị trí chiến lược trong hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tất yếu sẽ có vai trò to lớn trong hệ thống chính trị. Hiện nay, hệ thống chính trị ở nước ta đang ổn định và tích cực thích ứng với những thay đổi của cơ sở hạ tầng trong điều kiện chuyển sang nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Tuy nhiên, thực tiễn công cuộc đổi mới cũng đang ngày càng làm chuyển đổi, phát sinh những vấn đề mới, như: Các quan hệ xã hội về cơ cấu lao động, phân công lao động, sở hữu và hưởng thụ, tích lũy và tiêu dùng, nông thôn và thành thị, tăng trưởng kinh tế và công bằng xã hội... Do vậy, một mặt không chỉ kiên định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội và mục tiêu mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn, mặt khác, phải phát huy tính sáng tạo, linh hoạt trong việc huy động tất cả các lực lượng xã hội, các thành phần xã hội thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam không chỉ do Mặt trận khẳng định, mà còn do chính nhân dân, chính lịch sử thừa nhận. Thắng lợi của Cách mạng tháng Tám (năm 1945) gắn liền với sự nghiệp của Mặt trận Việt Minh. Thành tích của Mặt trận Việt Minh chính là sự kế tục sự nghiệp cách mạng đã được chuẩn bị từ trước của Hội Phản đế đồng minh (1930 - 1936) và của Mặt trận Dân chủ Đông Dương (1936 - 1939). Tiếp theo Mặt trận Việt Minh là Mặt trận Liên Việt đã góp phần đưa cuộc kháng chiến chống

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

thực dân Pháp đến thắng lợi. Kế tục Mặt trận Liên Việt, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã đoàn kết, tập hợp các tầng lớp nhân dân tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, làm hậu thuẫn cho cuộc đấu tranh thống nhất nước nhà. Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã cùng với Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam và liên minh các lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình Việt Nam đoàn kết nhân dân cả nước làm tròn sứ mệnh lịch sử vẻ vang: Giải phóng miền Nam, bảo vệ và xây dựng miền Bắc; hoàn thành cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân trong cả nước. Từ khi đất nước thống nhất, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam giữ vai trò rất quan trọng trong việc củng cố và tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Là một tổ chức liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện rộng lớn, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam có vai trò củng cố và tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân, góp phần tạo nên sự đồng thuận xã hội trong nhân dân, thắt chặt mối quan hệ giữa nhân dân với Đảng và Nhà nước, động viên nhân dân phát huy quyền làm chủ, hăng hái tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động cách mạng, thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Nâng cao vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong hệ thống chính trị và đời sống xã hội là một yêu cầu khách quan có ý nghĩa quan trọng đối với sự ổn định chính trị xã hội của đất nước.

Vai trò của Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội tham gia xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh

Trong thực tế lãnh đạo, có lúc, có nơi do nhiều nguyên nhân khác nhau “Đảng chưa đáp ứng được nhu cầu trong việc giải quyết nhiều vấn đề kinh tế - xã hội, trong phong cách lãnh đạo và cả trong rèn luyện phẩm chất cán bộ đảng viên”. Tăng cường sức mạnh của Đảng trên cơ sở khắc phục những hạn chế, khiếm khuyết trong tổ chức và hoạt động của Đảng là yêu cầu cấp bách, khách quan trong tình hình hiện nay. Sức mạnh của Đảng chỉ có thể được phát huy cao nhất thông qua việc tăng cường, củng cố mối quan hệ “máu thịt” với nhân dân. Bởi vì, thông qua thực tiễn mối liên hệ giữa quần chúng nhân dân với Đảng, Đảng mới xây dựng được đường lối chính trị đúng đắn làm định hướng cho mọi quá trình phát triển tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội; Đảng mới phát hiện được những khiếm khuyết trong lãnh đạo và chỉ đạo thực tiễn, trong tổ chức và cán bộ của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Mỗi công việc của Đảng phải giữ nguyên tắc và phải liên hệ chặt chẽ với quần chúng” và “giữ chặt mối liên hệ với quần

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

chúng, đó là nền tảng lực lượng của Đảng mà nhờ đó Đảng thắng lợi”; cho nên, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội, với tư cách đại diện cho nhân dân, phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân có vai trò to lớn đối với việc phát huy sức mạnh của Đảng.

Để lãnh đạo sự nghiệp cách mạng, Đảng phải xây dựng được bộ máy tổ chức Đảng trong sạch, vững mạnh ở các cấp khác nhau và vận hành thống nhất trong phạm vi cả nước. Với tư cách là cơ sở quần chúng của Đảng, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội thông qua hoạt động của mình đã góp phần phát huy sức mạnh bộ máy tổ chức Đảng, thể hiện ở các mặt sau:

Một là, phối hợp hành động của các tổ chức thành viên thực hiện tốt chủ trương, nghị quyết của Đảng về công tác xây dựng Đảng nói chung, xây dựng bộ máy, tổ chức Đảng nói riêng. Vận động toàn thể nhân dân phát huy tích cực bằng các hoạt động của mình trong việc xây dựng và bảo vệ Đảng; giám sát hoạt động của cấp ủy Đảng tại địa phương để kịp thời phát hiện những sai sót, khiếm khuyết của cấp ủy Đảng trong công tác lãnh đạo của địa phương.

Hai là, phối hợp hành động của các tổ chức thành viên trong việc tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện các cuộc vận động lớn của Đảng, nhằm xây dựng Đảng vững mạnh, nâng cao uy tín của Đảng trong đời sống chính trị - xã hội. Thông qua các phong trào thực tiễn, tùy thuộc vào điều kiện đặc thù của tổ chức mình, Mặt trận và các tổ chức thành viên bên cạnh việc giáo dục chính trị - tư tưởng cho đoàn viên, hội viên đã phát hiện và bồi dưỡng những quần chúng ưu tú, tích cực, có năng lực giới thiệu cho Đảng tiến hành kết nạp để tăng số lượng và chất lượng công tác phát triển đảng viên mới của Đảng.

Vai trò lãnh đạo chính trị đòi hỏi Đảng phải nắm vững và làm tốt mặt lãnh đạo, tổ chức công tác thực tiễn. Đảng lãnh đạo bằng tổ chức, bằng đường lối. Đường lối của Đảng thể hiện qua các chủ trương, chính sách của Đảng và phải xuất phát từ lợi ích, nguyện vọng chính đáng của nhân dân. Bằng thực tiễn, mới kiểm tra được tính đúng đắn, hiệu quả, bởi mỗi một khẩu hiệu, mỗi một công tác, phải được tổng kết từ những sáng kiến và kinh nghiệm của nhân dân, phù hợp với thực tiễn phát triển của đất nước. Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội có vai trò quan trọng trong việc góp phần xây dựng các chủ trương, chính sách của Đảng. Vai trò này thể hiện ở chỗ, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội phản ánh ý kiến của nhân dân về các vấn đề bức xúc trong đời sống xã hội cho Đảng để Đảng

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

kịp thời đề ra những chủ trương, chính sách hợp lý trong quá trình lãnh đạo nhằm giải quyết có hiệu quả. Đối với những chủ trương, chính sách lớn của Đảng ảnh hưởng đến đại bộ phận nhân dân, các dự thảo nghị quyết đại hội Đảng trước các kỳ đại hội của Đảng, Mặt trận Tổ quốc các cấp và các tổ chức thành viên tổ chức các hội nghị để lấy ý kiến đóng góp của nhân dân. Thông qua ý kiến đóng góp đó, Đảng kịp thời điều chỉnh những vấn đề chưa phù hợp, bổ sung những vấn đề còn thiếu sót, đảm bảo tính hiệu quả và giá trị thực tiễn trong các chủ trương, chính sách, nghị quyết khi ban hành.

Không chỉ dừng lại ở việc góp phần xây dựng các chủ trương, chính sách, vai trò của Mặt trận và các đoàn thể còn thể hiện trong việc đưa đường lối, chính sách, các nghị quyết của Đảng vào cuộc sống. Mặt trận với vai trò là liên minh chính trị rộng rãi, phối hợp sức mạnh của các tổ chức thành viên, tích cực tuyên truyền, vận động nhân dân nhận thức rõ về đường lối, chủ trương, chính sách và các nghị quyết của Đảng. Ủy ban Mặt trận các cấp tổ chức cho nhân dân học tập, nghiên cứu về các chính sách, nghị quyết của Đảng. Thông qua các hình thức, như: Tuyên truyền phổ biến các tài liệu, thông qua hệ thống cơ quan truyền thông của Mặt trận, thông qua các cuộc thi tìm hiểu, các diễn đàn nhân dân,... Mặt trận và các đoàn thể tích cực phổ biến chủ trương, chính sách, các nghị quyết của Đảng vào đời sống nhân dân. Cùng với việc tuyên truyền, phổ biến, Ủy ban Mặt trận các cấp, phối hợp với chính quyền và các đoàn thể vận động nhân dân thực hiện tốt các chủ trương, chính sách, nghị quyết của Đảng.

Trong quá trình vận động nhân dân thực hiện chủ trương chính sách, nghị quyết của Đảng, thông qua ý kiến quần chúng nhân dân, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội kịp thời đề xuất với Đảng những khó khăn, vướng mắc để Đảng có những giải pháp chỉ đạo kịp thời nâng cao hiệu quả trong thực tiễn đời sống nhân dân. Thông qua việc thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng trong lĩnh vực đời sống xã hội, Đảng rút ra những kinh nghiệm quý báu trong việc đề ra các quyết định cụ thể của mình.

Mặt trận là cơ sở quần chúng của Đảng, là cầu nối giữa Đảng với nhân dân để làm cho Đảng ngày càng liên hệ chặt chẽ với nhân dân. Với vai trò liên minh chính trị “Mặt trận Tổ quốc không đứng ngoài cuộc mà cùng Đảng đồng tâm hiệp lực trong đội ngũ cách mạng kiên cường, khắc phục khó khăn, phấn đấu ổn định tình hình kinh tế - xã hội bằng những hành động cụ thể, nói đi đôi với làm”. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh coi cơ sở

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

sức mạnh của Đảng là sự liên hệ chặt chẽ với nhân dân, Đảng phải biết phát huy trí tuệ của nhân dân trong quá trình lãnh đạo của mình. Toàn Đảng cũng như mọi cán bộ, đảng viên phải “tin vào dân chúng, đưa mọi vấn đề cho dân chúng thảo luận và tìm cách giải quyết”. Người cho rằng, dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách đơn giản, mau chóng, đầy đủ mà người tài giỏi, những đoàn thể to lớn nghĩ mãi không ra: “Nghị quyết mà dân chúng cho là không hợp thì để họ đề nghị sửa chữa. Dựa vào ý kiến của quần chúng mà sửa chữa cán bộ và tổ chức Đảng”. Mặt trận và các đoàn thể bằng thực tiễn hoạt động của mình, góp phần củng cố và tăng cường mối liên hệ chặt chẽ giữa nhân dân với Đảng.

Thông qua mối quan hệ chặt chẽ giữa Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội với Đảng, mối liên hệ giữa Đảng với nhân dân, giữa nhân dân với Đảng được củng cố, phát triển; sức mạnh của Đảng được tăng cường. Nhờ đó, nhân dân ngày càng giác ngộ sâu sắc về chủ nghĩa xã hội, tin tưởng vào đường lối lãnh đạo của Đảng; hăng hái tham gia các phong trào hành động cách mạng, thi đua yêu nước, thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội đối với việc phát huy sức mạnh tổ chức và hoạt động của Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội vận động, tổ chức nhân dân thực hiện tốt quyền làm chủ, tham gia xây dựng bộ máy Nhà nước.

Tiến hành công cuộc đổi mới đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa, từ việc đưa ra những nhận thức mới về chế độ xã hội chủ nghĩa, xác định đặc trưng “chế độ ta là chế độ do nhân dân lao động làm chủ, Nhà nước ta là Nhà nước của nhân dân”, Đảng ta ngày càng ý thức đầy đủ hơn về phát huy quyền làm chủ của nhân dân lao động trên mọi lĩnh vực. Vấn đề làm chủ của nhân dân gắn liền mật thiết với xây dựng Nhà nước. Theo định hướng của Đảng, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã tiến hành nhiều hình thức và biện pháp thu hút, tổ chức nhân dân tham gia xây dựng Nhà nước thông qua các hình thức sau:

Một là, tham gia tổ chức bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu hội đồng nhân dân các cấp góp phần nâng cao sức mạnh của cơ quan quyền lực Nhà nước, thể hiện ở chỗ, Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tổ chức hội nghị đại biểu các tổ chức thành viên để hiệp thương, thỏa thuận về cơ cấu, thành phần và phân bổ số lượng người ở địa

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

phương mình để giới thiệu ra ứng cử đại biểu Quốc hội.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp ở địa phương phối hợp với hội đồng nhân dân và ủy ban nhân dân cùng cấp thành lập các tổ phụ trách bầu cử và đại diện Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tham gia các tổ chức phụ trách bầu cử cùng cấp để bầu cử hội đồng nhân dân các cấp. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp huyện, quận, thị xã chủ trì các cuộc gặp gỡ, tiếp xúc, báo cáo giữa ứng cử viên với cử tri trong bầu cử Quốc hội, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp xã, phường, thị trấn chủ trì các cuộc gặp gỡ, tiếp xúc, báo cáo trao đổi giữa ứng cử viên với cử tri trong bầu cử hội đồng nhân dân để ứng cử viên thực hiện quyền vận động bầu cử, đồng thời tuyên truyền, vận động nhân dân tiếp xúc, chất vấn ứng cử viên. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp ở địa phương thực hiện quyền giám sát quá trình bầu cử, giám sát việc giải quyết các tình huống xảy ra trong quá trình bầu cử, đồng thời tích cực tuyên truyền vận động nhân dân đi bỏ phiếu đầy đủ trong ngày bầu cử.

Hai là, tham gia vào hoạt động tư pháp của Nhà nước phát huy sức mạnh của cơ quan tư pháp. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trực tiếp tham gia vào hoạt động tư pháp của hệ thống các cơ quan tư pháp bằng hình thức tổ chức hiệp thương với các tổ chức thành viên, giới thiệu những người đủ tiêu chuẩn làm hội thẩm nhân dân của tòa án nhân dân các cấp. Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam giới thiệu nhân sự để Ủy ban Thường vụ Quốc hội cử làm hội thẩm nhân dân tòa án nhân dân tối cao. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp ở địa phương giới thiệu nhân sự cho hội đồng nhân dân cùng cấp để hội đồng nhân dân cử làm hội thẩm tòa án nhân dân địa phương.

Trong phạm vi chức năng của mình, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phối hợp với tòa án, viện kiểm sát nhân dân, công an, thanh tra, tư pháp, các cơ quan khác của Nhà nước để phòng ngừa, chống tội phạm và vi phạm pháp luật cũng như tuyên truyền, giáo dục pháp luật; xây dựng pháp luật.

Ba là, tham gia vào hoạt động hành pháp của Nhà nước, phát huy sức mạnh của hệ thống các cơ quan quản lý hành chính. Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phối hợp chặt chẽ với Chính phủ để tổ chức và chỉ đạo các phong trào nhân dân thực hiện các nhiệm vụ quan trọng về chính trị, kinh tế, xã hội, an ninh, quốc phòng trên quy mô cả nước; tham gia thảo luận trong các kỳ họp của Chính phủ khi bàn về các vấn đề liên quan, các quyết định, các chủ trương công tác lớn của Chính phủ; đồng thời, thực hiện giám sát hoạt động của Chính phủ.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp ở địa phương phối hợp

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

chặt chẽ với hội đồng nhân dân, ủy ban nhân dân cùng cấp trong việc động viên tổ chức nhân dân phát huy dân chủ tham gia xây dựng và củng cố chính quyền nhân dân; giám sát cán bộ chính quyền, cán bộ các cơ quan Nhà nước, cũng như giám sát hoạt động của chính quyền, giám sát hoạt động các cơ quan Nhà nước ở địa phương.

Trước những diễn biến phức tạp của tình hình quốc tế, âm mưu và hành động chống phá của các thế lực thù địch, Mặt trận và các đoàn thể đã vận động các tầng lớp nhân dân phát huy truyền thống đoàn kết toàn dân, đấu tranh chống lại mọi hoạt động chia rẽ, kích động của kẻ thù, hòa giải các mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân, giữa nhân dân với chính quyền; tham gia bảo vệ chính quyền.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội vận động, tổ chức nhân dân thực hiện quyền làm chủ, tham gia xây dựng chính sách, pháp luật.

Để điều hành, quản lý đất nước, Nhà nước sử dụng nhiều công cụ quản lý khác nhau. Công cụ chủ yếu mà Nhà nước sử dụng trong quản lý là pháp luật, chính sách, kế hoạch nhằm thống nhất quản lý vĩ mô nền kinh tế - xã hội. Mặt trận và các đoàn thể với chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của mình đã góp phần to lớn trong vận động tổ chức nhân dân tham gia xây dựng pháp luật, chính sách và kế hoạch của Nhà nước.

Về xây dựng pháp luật, Mặt trận đã động viên các tầng lớp nhân dân phát huy quyền làm chủ, thông qua các hội nghị nhân dân cũng như thông qua tiếp xúc cá nhân, tổ chức nhân dân đóng góp ý kiến tham gia sửa đổi, bổ sung Hiến pháp, các văn bản luật và các văn bản dưới luật, như: Nghị định của Chính phủ, Pháp lệnh của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thay mặt nhân dân kiến nghị với Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ về dự kiến chương trình xây dựng luật, pháp lệnh, trình các dự án luật, pháp lệnh. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp ở địa phương tổ chức các hội nghị cán bộ chuyên trách của Mặt trận hoặc giữa cán bộ chuyên trách của đoàn thể nhân dân và tổ chức xã hội; tổ chức các hội nghị nhân dân hoặc đại diện các gia đình từng địa bàn dân cư; tổ chức hội nghị những người tiêu biểu trong các dân tộc, các tôn giáo để lấy ý kiến đóng góp vào các dự thảo góp phần xây dựng pháp luật.

Về xây dựng các chính sách, kế hoạch Nhà nước, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc phối hợp với hội đồng nhân dân và ủy ban nhân dân thông qua các kỳ họp của hội đồng nhân dân, phiên họp của ủy ban nhân dân để kiến nghị, thảo luận đóng góp ý kiến và các chính sách, kế hoạch của Nhà nước cũng

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

như chính sách, kế hoạch của chính quyền địa phương phù hợp với nguyện vọng và lợi ích chính đáng của nhân dân. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc ở cơ sở tổ chức các hình thức hội nghị nhân dân để nhân dân trực tiếp đóng góp ý kiến về chính sách, kế hoạch của Chính phủ cũng như chính quyền địa phương; tổ chức cho các đại biểu lắng nghe ý kiến cử tri về các chính sách, kế hoạch của Nhà nước. Qua đó, đại biểu Quốc hội phản ánh ý kiến của nhân dân trong các kỳ họp Quốc hội trước khi Quốc hội thông qua những chính sách, kế hoạch kinh tế - xã hội của đất nước.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội vận động, tổ chức nhân dân thực hiện tốt quyền làm chủ, tham gia giám sát Nhà nước.

Mặt trận và các đoàn thể thông qua hoạt động giám sát để phát hiện những việc làm sai trái của các cơ quan Nhà nước như: Vi phạm các quyết định về quản lý, vi phạm về tự do, dân chủ của công dân, báo cáo với các cơ quan có thẩm quyền xem xét, giải quyết.

Đối với Chính phủ, khi xây dựng, bổ sung, sửa đổi nghị quyết, nghị định của Chính phủ có liên quan đến quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân, đến các tầng lớp xã hội mà Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trực tiếp vận động thì Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ có trách nhiệm gửi dự thảo văn bản để lấy ý kiến của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Các cơ quan Chính phủ chủ trì dự thảo có trách nhiệm giải trình những vấn đề nêu trong văn bản khi Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam yêu cầu. Đối với các cơ quan Nhà nước khác, thủ trưởng các cấp, các ngành có trách nhiệm tạo điều kiện cho Mặt trận Tổ quốc, thanh tra nhân dân giám sát việc giải quyết các khiếu nại, tố cáo của công dân.

Mặt trận Tổ quốc cấp xã, phường, thị trấn dưới sự chỉ đạo hướng dẫn của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp tỉnh, cấp huyện tiến hành thành lập ban thanh tra nhân dân để giám sát hoạt động của chính quyền cơ sở.

Cán bộ, công chức Nhà nước “là công bộc của nhân dân, chịu sự giám sát của nhân dân”. Mặt trận có chức năng giám sát việc thực hiện nghĩa vụ, quyền hạn của cán bộ, công chức Nhà nước kiến nghị những việc làm sai trái của cán bộ, công chức Nhà nước tới các cơ quan có thẩm quyền chịu trách nhiệm giải quyết, xử lý.

Đối với đại biểu dân cử, mỗi năm ít nhất một lần đại biểu phải báo cáo trước cử tri về việc thực hiện nhiệm vụ đại biểu của mình. Cử tri có thể trực tiếp hoặc thông qua Mặt trận Tổ quốc yêu cầu đại biểu báo cáo công tác và có thể nhận xét việc thực hiện nhiệm vụ của đại biểu. Các đại biểu

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Quốc hội bầu trong một tỉnh hoặc thành phố trực thuộc Trung ương họp thành đoàn đại biểu giữ mối liên hệ chặt chẽ với Quốc hội, cơ quan chính quyền địa phương, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc về các vấn đề liên quan đến hoạt động của đại biểu Quốc hội. Theo đề nghị của Mặt trận hoặc cử tri, Ủy ban Thường vụ Quốc hội quyết định việc đưa ra Quốc hội bãi nhiệm đại biểu Quốc hội nếu đại biểu đó không hoàn thành nhiệm vụ và tư cách đại biểu của mình.

Thực hiện tốt vai trò giám sát, phản biện của Mặt trận đối với Nhà nước là biện pháp quan trọng góp phần xây dựng, củng cố, hoàn thiện Nhà nước, phát huy quyền làm chủ của nhân dân trong xây dựng và bảo vệ chính quyền.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội vận động các tầng lớp nhân dân tham gia các phong trào quần chúng cùng Nhà nước thực hiện các chương trình phát triển kinh tế - xã hội.

Mặt trận và các đoàn thể tuyên truyền, phổ biến nhân dân hiểu biết các chủ trương, chính sách, pháp luật của Nhà nước để nhân dân thực hiện tốt quyền làm chủ, nghiêm chỉnh thi hành các chủ trương, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Phối hợp cùng các cơ quan Nhà nước tổ chức thực hiện các chính sách dân tộc, tôn giáo, chính sách vay vốn xóa đói giảm nghèo, phối hợp cùng hội đồng nhân dân địa phương triển khai, thực hiện có hiệu quả quy chế dân chủ ở cơ sở. Tổ chức các cuộc vận động lớn trên quy mô cả nước, thu hút sự đồng tình của quần chúng nhân dân nhằm xóa bỏ những hủ tục lạc hậu, xây dựng đất nước giàu đẹp, văn minh.

Hoạt động thực tiễn của Mặt trận trong những năm qua đã chứng minh ở nơi nào Mặt trận chủ động đề xuất chương trình hoạt động, biết tập trung thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm của Đảng, của Nhà nước, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân, tham gia giải quyết các vấn đề bức xúc trong cuộc sống nhân dân đúng với vị trí, vai trò, chức năng và theo phương thức hoạt động của Mặt trận, thì hoạt động của Mặt trận đạt hiệu quả thiết thực, vai trò tác dụng của Mặt trận được Đảng, Nhà nước, nhân dân thừa nhận.

Nguyễn Hữu Dũng

TS, Phó chủ tịch UBTW MTTQ Việt Nam
(tapchimattran.vn - Ngày 30/5/2020)

MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM NƠI HỘI TỤ SỨC MẠNH ĐẠI ĐOÀN KẾT DÂN TỘC

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam không ngừng lớn mạnh và có những đóng góp to lớn vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, cũng như trong công cuộc xây dựng đất nước thời kỳ mới.

Cách đây 89 năm, ngày 18/11/1930, Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã ban hành Chỉ thị về việc thành lập Hội Phản đế đồng minh, nay là Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Trải qua các thời kỳ cách mạng với những hình thức tổ chức và tên gọi khác nhau, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam không ngừng lớn mạnh và có những đóng góp to lớn vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, cũng như trong công cuộc xây dựng đất nước thời kỳ mới.

Góp phần to lớn vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc

Cách mạng Việt Nam từ khi có Đảng lãnh đạo đã xác định nhiệm vụ hàng đầu là giải phóng dân tộc. Và để giải phóng dân tộc ở một nước thuộc địa nghèo nàn, lạc hậu với 90% người dân không biết chữ, thì không cách nào khác là phải tạo nên một sức mạnh thống nhất từ tất cả mọi người dân cộng lại.

Từ nhận thức này, ngày 18/11/1930, Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã ban hành Chỉ thị về

việc thành lập Hội Phản đế đồng minh - tổ chức tiền thân đầu tiên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Hội Phản đế đồng minh đã tuyên truyền vận động nhân dân dấy lên cao trào phản đế mạnh mẽ trong cả nước, với đỉnh cao là phong trào Xô viết Nghệ Tĩnh. Đây cũng là bước đánh dấu sự trưởng thành về nhận thức và chỉ đạo thực tiễn của Đảng Cộng sản Việt Nam trong quá trình tổ chức và xây dựng một mặt trận dân tộc thống nhất.

Trong thời kỳ đấu tranh giành chính quyền (1930 - 1945), Đảng đã lần lượt thành lập các mặt trận nhằm đáp ứng cho nhu cầu cách mạng. Cụ thể, tháng 11/1936, thành lập Mặt trận Thống nhất nhân dân phản đế Đông Dương, đến tháng 3/1938 đổi tên thành Mặt trận Thống nhất dân chủ Đông Dương (gọi tắt là Mặt trận Dân chủ Đông Dương).

Bước sang giai đoạn đấu tranh chuẩn bị giành chính quyền, thành lập Mặt trận Việt Nam độc lập Đồng Minh, gọi tắt là Mặt trận Việt Minh (19/5/1941). Đây là thời kỳ chính sách Mặt trận được đề ra cụ thể, được áp dụng sinh động và các kinh nghiệm phong phú nhất.

Nhờ chính sách Mặt trận đúng đắn, phong trào lan rộng, cơ sở Mặt trận phát triển rộng rãi, khi thời cơ

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

đến, Việt Minh đã ra lệnh Tổng khởi nghĩa giành chính quyền về tay nhân dân.

Trong giai đoạn chống thực dân Pháp quay trở lại xâm lược nước ta, ngày 29/5/1946, Hội Liên hiệp quốc dân Việt Nam (Hội Liên Việt) được thành lập.

Thực hiện lời kêu gọi “Toàn quốc kháng chiến” của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Mặt trận Việt Minh và Hội Liên Việt đã ra sức tuyên truyền vận động nhân dân tham gia kháng chiến.

Ngày 3/3/1951, Đại hội toàn quốc Mặt trận Thống nhất Việt Minh - Liên Việt lấy tên là Mặt trận Liên hiệp quốc dân Việt Nam (gọi tắt là Mặt trận Liên Việt) thông qua Tuyên ngôn, chính cương của mặt trận. Mục đích phấn đấu của mặt trận Liên Việt là “Tiêu diệt thực dân Pháp xâm lược, đánh bại bọn can thiệp Mỹ”.

Qua 9 năm kháng chiến, Mặt trận Liên Việt trở thành một trong những trụ cột của Nhà nước, tạo nên sức mạnh to lớn cho cuộc kháng chiến, kiến quốc.

Sau năm 1954, đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai phá hoại Hiệp định Geneva chiếm đóng miền Nam, chia cắt lâu dài nước ta. Cách mạng Việt Nam lúc này có hai nhiệm vụ chiến lược là tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc và hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ ở miền Nam, thực hiện thống nhất nước nhà.

Trong bối cảnh đó, ngày

10/9/1955, Đại hội Mặt trận Dân tộc thống nhất họp tại Hà Nội đã quyết định thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và thông qua Cương lĩnh nhằm đoàn kết mọi lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình trong cả nước để đấu tranh chống đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

Tại miền Nam, ngày 20/12/1960, Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam ra đời với bản Tuyên ngôn và Chương trình hành động 10 điểm, nội dung cơ bản là đoàn kết rộng rãi các tầng lớp nhân dân với mục tiêu đấu tranh đánh đổ chế độ độc tài tay sai của đế quốc Mỹ.

Tháng 4/1968, trên cơ sở thắng lợi và khí thế của Tổng tiến công và nổi dậy mùa xuân 1968, Liên minh các lực lượng dân tộc dân chủ và hòa bình Việt Nam ra đời, nhằm đoàn kết, tranh thủ thêm tầng lớp trí thức, tư sản dân tộc tiến bộ ở thành thị, mở rộng thêm lực lượng trên mặt trận chống Mỹ và các thế lực tay sai.

Sau khi Việt Nam thống nhất, đầu tháng 2/1977, lãnh đạo của 3 tổ chức gồm: Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam, Liên minh các lực lượng dân tộc dân chủ và hòa bình Việt Nam đã họp và ra quyết định thống nhất ba tổ chức này thành một tổ chức chính trị duy nhất lấy tên là Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Có thể thấy, trong tất cả các giai đoạn lịch sử, với những hình thức tổ chức và tên gọi khác nhau, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam luôn có vai trò quan trọng trong việc tập hợp và phát huy sức mạnh của toàn thể nhân dân, trở thành nhân tố quyết định thắng lợi của cách mạng Việt Nam, góp phần to lớn vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc.

Thúc đẩy sự phát triển của đất nước

Cùng cả nước bước vào công cuộc đổi mới, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tiếp tục mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân; tích cực vận động nhân dân phát huy tinh thần chủ động sáng tạo, khắc phục khó khăn, thi đua lao động sản xuất; tích cực tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, qua đó, tạo nên sức mạnh to lớn, thúc đẩy sự phát triển của đất nước.

Nhiều cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước do Mặt trận phát động như: Phong trào xóa đói giảm nghèo, đền ơn đáp nghĩa; ông bà cha mẹ mẫu mực, con cháu thảo hiền; xây dựng và sửa chữa nhà đại đoàn kết; tặng sổ tiết kiệm tình nghĩa; chăm sóc thương binh, gia đình liệt sỹ, phụng dưỡng Bà mẹ Việt Nam Anh hùng; ủng hộ, giúp đỡ nhân dân các vùng thiên tai lũ lụt... đã được nhân dân tích cực hưởng ứng, góp phần quan trọng thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, xóa đói giảm nghèo, giữ vững

ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Đặc biệt, hai cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng cuộc sống mới ở khu dân cư” và “Ngày vì người nghèo” do Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chủ trì, đã được nhân rộng ra cả nước, có ý nghĩa chính trị, kinh tế, xã hội to lớn, góp phần cải thiện đáng kể đời sống vật chất, tinh thần của nhiều hộ gia đình và người dân.

Bên cạnh đó, cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” tiếp tục nhận được sự quan tâm vào cuộc của đông đảo các tầng lớp nhân dân, từng bước hình thành văn hóa tiêu dùng hàng Việt trong các cộng đồng dân cư.

Nhận thức của bộ phận lớn người tiêu dùng, các doanh nghiệp, các cơ quan về ý nghĩa, tầm quan trọng của việc nâng cao chất lượng sản phẩm và ưu tiên tiêu dùng hàng Việt Nam, mở rộng thị trường nội địa, nâng cao sức cạnh tranh của hàng hóa Việt Nam được nâng lên...

Ngày nay, khi cả nước chung tay vì sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, tiến lên chủ nghĩa xã hội, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tiếp tục là nơi tập hợp phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, hướng tới mục tiêu chung là giữ vững độc lập, chủ quyền quốc gia, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh, văn minh, hòa nhập với xu thế phát triển

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

của thế giới.

Có thể thấy, trong suốt gần 90 năm qua, kế tục sự nghiệp vẻ vang của các hình thức tổ chức mặt trận, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã ngày càng phát triển, là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân, nơi thể hiện ý chí, nguyện vọng của khối đại đoàn kết toàn dân; nơi tập hợp và phát huy

quyền làm chủ của nhân dân, đoàn kết động viên nhân dân cùng nhau khắc phục mọi khó khăn gian khổ, phấn đấu vươn lên giành những thành tựu to lớn về kinh tế, xã hội, nâng cao vị thế, hình ảnh của dân tộc Việt Nam trên trường quốc tế.

(tuyengiao.vn - Ngày 30/5/2020)

MẶT TRẬN PHẢI THỰC SỰ LÀ TRUNG TÂM ĐOÀN KẾT, TẬP HỢP, XÂY DỰNG KHỐI ĐẠI ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN TỘC

Sáng 19/9, Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đã dự và thay mặt Bộ Chính trị phát biểu tại Lễ khai mạc chính thức Đại hội đại biểu toàn quốc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ IX, nhiệm kỳ 2019 - 2024. Báo Điện tử congluan.vn trân trọng giới thiệu toàn văn phát biểu của Thủ tướng.

Thưa các vị khách quý,

Thưa toàn thể các cụ, các đồng chí, các vị đại biểu Đại hội,

Hôm nay, tôi rất vui mừng đến dự Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - một sự kiện quan trọng trong đời sống chính trị của nhân dân cả nước ta. Xin thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước, tôi nhiệt liệt chào mừng Đại hội, chào mừng các vị khách quý, chào mừng 999 đại biểu từ khắp mọi miền của Tổ quốc và ở nước ngoài đã hội tụ về Thủ đô ngàn năm văn hiến để tham dự Đại hội. Qua các vị đại biểu, các cụ và các đồng chí, tôi xin gửi đến đồng bào cả nước và kiều bào ta ở nước ngoài những tình cảm sâu sắc và lời chúc mừng thân thiết nhất.

Trong niềm vui của ngày hội lớn hôm nay, và vào thời khắc thiêng liêng kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Bác Hồ, cũng là 50 năm Người về cõi vĩnh hằng, chúng ta xúc động tưởng nhớ Chủ tịch Hồ Chí Minh muôn vàn kính yêu với lòng biết ơn vô hạn. Người đã kế thừa và phát huy truyền thống đoàn kết - nguồn sức mạnh to lớn của dân tộc ta. Hồ Chí Minh là nhà tư tưởng lớn, nhà chiến lược

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

thiên tài, nhà tổ chức vĩ đại, Người sáng lập và là linh hồn của Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam.

Kính thưa Đại hội,

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta. Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”; “Đại đoàn kết dân tộc không chỉ là mục tiêu, nhiệm vụ hàng đầu của Đảng mà còn là mục tiêu, nhiệm vụ hàng đầu của cả dân tộc”. Đó là tư tưởng xuyên suốt và nhất quán trong tư duy lý luận và trong hoạt động thực tiễn của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đã trở thành chiến lược cách mạng của Đảng ta, là động lực to lớn tạo nên những thắng lợi vẻ vang của dân tộc.

Trải qua gần 90 năm hình thành và phát triển, do Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và lãnh đạo, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã không ngừng được củng cố và lớn mạnh. Mặt trận đã tập hợp, đoàn kết các tầng lớp nhân dân thành lực lượng cách mạng to lớn đưa nhân dân ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác; từ thân phận nô lệ trở thành chủ nhân của đất nước; mở ra kỷ nguyên độc lập, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ cho Tổ quốc. Trong công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội có vai trò ngày càng quan trọng với nhiều hoạt động phong phú, thiết thực, góp phần tích cực củng cố, mở rộng và phát huy khối đại đoàn kết toàn dân, tăng cường sự đồng thuận trong xã hội, chăm lo đời sống nhân dân; động viên nhân dân phát huy tinh thần sáng tạo, hăng hái tham gia các phong trào thi đua yêu nước; thực hiện giám sát, phản biện xã hội, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền, mở rộng quan hệ hữu nghị giữa nhân dân Việt Nam với nhân dân các nước trên thế giới.

Kính thưa Đại hội,

Trong nhiệm kỳ qua, phát huy truyền thống vẻ vang và những kinh nghiệm quý báu, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã không ngừng đổi mới nội dung và phương thức hoạt động, nỗ lực triển khai thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ VIII; góp phần củng cố, mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân, tạo nền tảng vững chắc và là sức mạnh to lớn cho sự ổn định, phát triển của đất nước.

Chúng ta vui mừng nhận thấy, mặc dù phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức, đất nước ta vẫn tiếp tục phát triển nhanh và khá toàn diện trên hầu hết các lĩnh vực, với đà thuận lợi từ những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của đất nước qua hơn 30 năm đổi mới. Điểm nổi bật là kinh tế ổn định và liên tục tăng trưởng. Sức cạnh tranh, tiềm lực và quy mô của nền kinh tế được nâng cao. Phát triển văn hóa, thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội đạt những kết quả tích cực. An

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

sinh xã hội cơ bản được bảo đảm. Phúc lợi và đời sống nhân dân tiếp tục được cải thiện. Cải cách hành chính có bước tiến bộ. Công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực được đẩy mạnh quyết liệt hơn bao giờ hết và đạt được nhiều kết quả cụ thể, tích cực. Quốc phòng, an ninh được tăng cường. Công tác đối ngoại và hội nhập quốc tế được mở rộng. Khối đại đoàn kết toàn dân được củng cố. Độc lập, chủ quyền quốc gia được giữ vững. Chính trị - xã hội ổn định. Vị thế và uy tín của nước ta trên trường quốc tế không ngừng được nâng cao.

Những kết quả quan trọng đó đã để lại những ấn tượng tốt đẹp và cho chúng ta thêm nhiều bài học kinh nghiệm quý, trong đó có bài học về phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân, sự vào cuộc và phối hợp nhịp nhàng, đồng bộ của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, sự đồng tình, ủng hộ, cổ vũ, động viên của cán bộ, đảng viên, các tầng lớp nhân dân, các cơ quan thông tin, báo chí,... tạo nên sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, của toàn xã hội.

Trong những thành tựu chung đó, có sự đóng góp quan trọng, tích cực của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể quần chúng. Nhiệm kỳ qua, Mặt trận Tổ quốc đã có nhiều cố gắng trong đổi mới tổ chức và hoạt động; phát huy ngày càng tốt hơn vai trò tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, cùng với Đảng, Nhà nước chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; chủ động, tích cực tham gia phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị. Đặc biệt là đã có nhiều đóng góp thiết thực, hiệu quả trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân, giám sát, phản biện xã hội, thực hiện các chính sách an sinh xã hội, phong trào xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới, gia đình văn hóa...

Những nỗ lực và kết quả đáng tự hào phần khởi nêu trên đã được thể hiện sinh động trong Báo cáo chính trị trình Đại hội. Xin thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, tôi trân trọng và đánh giá cao những kết quả công tác của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thông qua việc triển khai 5 Chương trình hành động, hầu hết các nội dung công tác của Mặt trận đều có bước chuyển biến về chất, có sức lan tỏa. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã từng bước phát huy đầy đủ vai trò của mình được khẳng định trong Cương lĩnh của Đảng, Hiến pháp của Nhà nước, Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và hệ thống pháp luật hiện hành. Trên cơ sở đổi mới mạnh mẽ về nội dung, phương thức hoạt động, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ngày càng hướng mạnh về cơ sở, theo phương châm gần dân, sát dân, trọng dân, lắng nghe ý kiến, kiến nghị của các tầng lớp nhân dân để kịp thời phản ánh với Đảng, Nhà nước. Chủ động thực hiện đầy đủ, có trách nhiệm quyền, nhiệm vụ của mình trong tình hình mới. Những kết quả đạt được đã góp phần không ngừng tăng cường, tạo động lực, sinh lực mới

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

cho khối đại đoàn kết toàn dân.

Thưa các vị và các đồng chí,

Với những thành tích đạt được trong thời gian qua, Mặt trận Tổ quốc tiếp tục xứng đáng với vai trò là liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện, là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân; đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân, là tổ chức nòng cốt trong hệ thống chính trị ở nước ta. Thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước, tôi trân trọng cảm ơn và nhiệt liệt chúc mừng những thành tích mà Mặt trận Tổ quốc các cấp đã đạt được; trân trọng cảm ơn tất cả các tầng lớp nhân dân cả nước đã nêu cao tinh thần yêu nước, đoàn kết, hưởng ứng, ủng hộ và nỗ lực thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, góp phần làm nên những thành tựu quan trọng của đất nước ta trong những năm qua.

Tuy nhiên, cũng cần thẳng thắn thừa nhận rằng, công tác Mặt trận còn những hạn chế, bất cập, cần có các giải pháp để khắc phục. Đó là: Nội dung và phương thức vận động, tập hợp khối đại đoàn kết toàn dân vẫn chưa đáp ứng kịp thời trước những biến đổi nhanh chóng của đời sống xã hội. Các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước có nơi còn hình thức, chưa hiệu quả; vai trò đại diện, bảo vệ lợi ích chính đáng của nhân dân và giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận còn hạn chế. Hoạt động của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc ở một số nơi chậm đổi mới, kém hiệu quả; chưa khắc phục được tình trạng hành chính hóa.

Thưa các vị và các đồng chí,

Hiện nay và trong thời gian tới, tình hình thế giới biến đổi rất nhanh chóng, phức tạp, khó lường nhưng hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ, hợp tác và phát triển vẫn là những xu thế lớn. Toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế tiếp tục được đẩy mạnh. Khoa học, công nghệ có nhiều tiến bộ đột phá, trong đó cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư sẽ tác động mạnh mẽ đến lực lượng sản xuất, năng suất lao động, hiệu quả kinh tế, cơ cấu kinh tế - xã hội, lối sống và sinh hoạt xã hội. Ở trong nước, sau hơn 30 năm đổi mới, thế và lực của đất nước, sức mạnh tổng hợp quốc gia tăng lên nhiều. Kinh tế Việt Nam ngày càng hội nhập sâu rộng với kinh tế thế giới. Tuy nhiên, bốn nguy cơ mà Đảng ta đã chỉ ra vẫn còn tồn tại và tiếp tục là những thách thức không nhỏ, tuyệt đối không được chủ quan, xem nhẹ. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí chưa được khắc phục. Những diễn biến mới, phức tạp của tình hình thế giới và khu vực, tình hình căng thẳng trên biển Đông, đe dọa hòa bình, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ; sự chống phá của các thế lực thù địch; thiên tai, dịch bệnh và những tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu,... là những nguy cơ gây mất ổn định, tác động đến niềm tin của nhân dân và khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Trước bối cảnh tình

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

hình quốc tế và trong nước, đòi hỏi chúng ta phải quyết tâm cao hơn nữa, nỗ lực phấn đấu nhiều hơn nữa.

Thưa các vị và các đồng chí,

Báo cáo của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trình Đại hội lần này đã quán triệt sâu sắc những tư tưởng, quan điểm nêu trong Văn kiện Đại hội lần thứ XII của Đảng, các nghị quyết của Trung ương, Hiến pháp năm 2013 và bám sát thực tiễn để đề ra các phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp thiết thực cho nhiệm kỳ 2019 - 2024. Tôi nhấn mạnh và gợi mở thêm một số vấn đề để Đại hội xem xét, thảo luận, quyết định.

1. Xây dựng, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc là sự nghiệp của toàn Đảng, toàn dân, của cả hệ thống chính trị, trong đó Mặt trận Tổ quốc đóng vai trò nòng cốt. Nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của Mặt trận Tổ quốc là tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đã chỉ rõ: “Đại đoàn kết toàn dân tộc là đường lối chiến lược của cách mạng Việt Nam, là động lực và nguồn lực to lớn trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc trên nền tảng liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức do Đảng lãnh đạo”. Chính vì lẽ đó, bằng nhiều hoạt động thiết thực, cụ thể, với nhiều hình thức vận động phong phú, đa dạng thông qua các tổ chức thành viên, Mặt trận phải thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục truyền thống yêu nước, tập hợp rộng rãi mọi tầng lớp nhân dân, bảo đảm sự thống nhất cao về tư tưởng và hành động, phấn đấu thực hiện có kết quả các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, hướng tới mục tiêu chung là giữ vững độc lập, chủ quyền quốc gia, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, xây dựng đất nước ta ngày càng giàu mạnh, văn minh; nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

Mặt trận cần động viên các tầng lớp nhân dân củng cố, tăng cường khối liên minh giữa công nhân - nông dân - trí thức, làm nền tảng cho khối đại đoàn kết toàn dân; phát huy tốt hơn nữa vai trò tiên phong của giai cấp công nhân, tiềm năng to lớn của giai cấp nông dân, đội ngũ trí thức và doanh nhân. Phát huy vai trò của các cá nhân tiêu biểu trong các giới, các dân tộc, tôn giáo, người Việt Nam định cư ở nước ngoài. Mặt trận cần phát huy dân chủ, thân ái trao đổi, bàn bạc, bảo đảm sự bình đẳng, tôn trọng, thông cảm lẫn nhau; tôn trọng những điểm khác biệt không trái với lợi ích chung của quốc gia - dân tộc; làm sao để Mặt trận các cấp thực sự là trung tâm đoàn kết, tập hợp mọi lực lượng xã hội, là nơi mọi người có thể nói lên tiếng nói, nguyện vọng của mình, đóng góp trí tuệ, công sức cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

2. Trong những năm tới, đất nước ta tiếp tục thực hiện mục tiêu đầy mạnh

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới, phát triển kinh tế nhanh, bền vững. Mặt trận cần thực hiện tốt hơn nữa vai trò nòng cốt trong việc chủ trì hiệp thương, phối hợp với các cấp chính quyền và các tổ chức thành viên triển khai sâu rộng các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước nhằm phát huy tinh thần yêu nước, ý chí tự lực tự cường, tự tôn dân tộc, đổi mới sáng tạo của các tầng lớp nhân dân thi đua thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội của đất nước trong thời kỳ mới. Tiếp tục tổ chức tốt cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”, phong trào thi đua “Đoàn kết sáng tạo, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, hội nhập quốc tế”, bảo đảm tính thiết thực, hiệu quả, lan tỏa, sát hợp với thực tế.

3. Mặt trận Tổ quốc phải làm tốt hơn vai trò tập hợp, lắng nghe ý kiến nhân dân để phản ánh với các cơ quan Đảng và nhà nước ở Trung ương cũng như các địa phương. Chủ động phối hợp với chính quyền giải quyết có hiệu quả những vấn đề xã hội bức xúc ngay tại cơ sở, góp phần bảo đảm quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân. Thường xuyên theo dõi, giám sát việc xử lý, giải quyết kiến nghị, phản ánh của nhân dân, góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, nhất là đồng bào các dân tộc thiểu số, ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, vùng căn cứ kháng chiến cũ, các vùng chiến lược, vùng có đông đồng bào tôn giáo. Các cấp ủy Đảng và chính quyền phải thường xuyên đối thoại, lắng nghe, học hỏi, tiếp thu ý kiến, giải quyết khó khăn, vướng mắc và yêu cầu chính đáng của nhân dân; tin dân và tôn trọng dân; đồng thời hoàn thiện hệ thống pháp luật để bảo đảm nhân dân thực sự làm chủ, được bày tỏ tâm tư, nguyện vọng chính đáng của mình thông qua Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân.

4. Mặt trận cần tiếp tục vận động, phát huy vai trò của nhân dân tích cực tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền ngày càng vững mạnh, tạo sự đồng thuận xã hội, tin tưởng vững chắc vào đường lối đổi mới do Đảng lãnh đạo. Cần làm tốt vai trò chủ trì hiệp thương, phân công, phối hợp các tổ chức thành viên trong thực hiện giám sát và phản biện xã hội, bao gồm cả việc giám sát các cán bộ, đảng viên, các đại biểu dân cử, các công chức, viên chức, cơ quan Nhà nước các cấp, góp phần làm cho tổ chức Đảng và bộ máy chính quyền các cấp thực sự trong sạch, vững mạnh, thực sự là của dân, do dân và vì dân. Chủ động góp ý kiến với Đảng, Nhà nước trong việc hoạch định cơ chế, chính sách, làm người phản biện sắc sảo, chân tình giúp Đảng và chính quyền tự điều chỉnh, tự hoàn thiện để lãnh đạo, chỉ đạo tốt hơn. Cần lựa chọn các nội dung, vấn đề liên quan tới quyền, lợi ích chính đáng của người dân, những vấn đề bất cập mà nhân dân quan tâm; phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, điều kiện và năng lực của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở mỗi cấp, mỗi địa phương.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cần tiếp tục chủ động tham gia sâu hơn, toàn diện, hiệu quả hơn và động viên nhân dân tích cực tham gia vào công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, công tác cải cách hành chính, cải cách tư pháp, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh. Phát huy vai trò tích cực trong tham gia kiểm soát quyền lực, giám sát để quản lý xã hội công khai, minh bạch; phát huy vai trò giám sát của mình, của nhân dân, báo chí và công luận. Mặt trận phải là nơi tin cậy để người dân phản ánh, tố giác tội phạm, tham nhũng, “lợi ích nhóm”, tố giác những người có biểu hiện suy thoái, tiêu cực, những nhiều nhân dân.

5. Mặt trận cần đổi mới nội dung và phương thức hoạt động theo hướng gắn bó thường xuyên, mật thiết với nhân dân, vì quyền lợi chính đáng của nhân dân, tập trung hướng mạnh về cơ sở. Tăng cường vai trò chủ trì hiệp thương, phối hợp thống nhất hành động của Mặt trận với các tổ chức thành viên. Chú trọng việc phối hợp với chính quyền bằng các quy chế, chương trình, kế hoạch cụ thể để thực sự tạo nên sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị thực hiện nhiệm vụ chung.

Cần nghiên cứu đổi mới mô hình và tổ chức hoạt động theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6, Trung ương 7 Khóa XII. Kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc, bất cập trong mô hình tổ chức, cơ chế hoạt động và nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động. Tập trung đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ Mặt trận có tâm huyết, trách nhiệm với công việc; đặc biệt là đội ngũ cán bộ hoạt động chuyên trách ở các cấp. Phát huy tối đa vai trò các nhà khoa học, các chuyên gia, các cá nhân tiêu biểu trong các tầng lớp nhân dân, trong các dân tộc, các tôn giáo và người Việt Nam ở nước ngoài.

Thưa các vị và các đồng chí,

Đảng Cộng sản Việt Nam vừa là người lãnh đạo, vừa là thành viên quan trọng của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Những năm qua, các cấp ủy, tổ chức Đảng đã có nhiều cố gắng trong lãnh đạo Mặt trận thực hiện nhiệm vụ của Đảng và dân tộc. Tuy nhiên, ở một số nơi, cấp ủy, cán bộ, đảng viên chưa nhận thức thật đầy đủ và sâu sắc về vai trò của Mặt trận Tổ quốc, về tầm quan trọng của công tác Mặt trận, về nhiệm vụ xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, vì vậy chưa quan tâm đúng mức đến công tác Mặt trận.

Nhân dịp này, tôi đề nghị các cấp ủy Đảng tiếp tục quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và các cơ quan chính quyền cần phối hợp chặt chẽ hơn nữa với Mặt trận; tiếp tục hoàn thiện cơ chế hoạt động và chính sách đối với công tác Mặt trận nhằm tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân và nâng cao chất lượng công tác Mặt trận trong tình hình mới. Đảng và Nhà nước cũng mong muốn nhận được nhiều hơn những ý kiến đề xuất, góp ý xuất phát từ nguyện vọng chính đáng, hợp pháp của nhân dân

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

thông qua Mặt trận Tổ quốc Việt Nam để Đảng, Nhà nước tiếp thu và hoàn thiện chủ trương, đường lối và phương thức lãnh đạo của mình.

Với quyết tâm mới, khí thế mới của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, chúng ta tin tưởng rằng, trong những năm tới, Mặt trận Tổ quốc các cấp sẽ tiếp tục có những hoạt động năng động, sáng tạo, đổi mới mạnh mẽ hơn nữa, thiết thực, hiệu quả nhiều hơn nữa, góp phần tập hợp ngày càng đông đảo các tầng lớp nhân dân trong khối đại đoàn kết dân tộc; tăng cường mối quan hệ gắn bó máu thịt giữa nhân dân với Đảng và chính quyền, tạo thành sức mạnh to lớn để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam thân yêu của chúng ta.

Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết,

Thành công, thành công, đại thành công!

Xin kính chúc các vị và các đồng chí sức khỏe, đoàn kết và thành công.

Xin trân trọng cảm ơn.

(congluan.vn - Ngày 19/9/2020)

ĐẢNG VỚI MẶT TRẬN, MẶT TRẬN VỚI ĐẢNG

90 năm trước đây, ngày 18/11/1930, ngay khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời chưa đầy một năm, Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã thông qua một văn kiện quan trọng, đó là bản “Chỉ thị về việc thành lập Hội Phản đế đồng minh” - hình thức đầu tiên của Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam.

Từ đó đến nay, dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, các hình thức tổ chức Mặt trận đã lần lượt ra đời nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của từng thời kỳ cách mạng. Đó là: Hội Phản đế đồng minh (1930), Mặt trận Dân chủ Đông dương (1936 -1938), Mặt trận Phản đế Đông Dương (1939), Mặt trận Việt Minh (1941), Hội liên hiệp quốc dân Việt Nam (1946), Mặt

trận Liên Việt (1951); Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (1955), Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam (1960), Liên minh các lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình Việt Nam (1968) và Mặt trận Tổ quốc của một nước Việt Nam thống nhất (1977).

Năm tháng sẽ qua đi, song lịch sử vẻ vang của Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam sẽ mãi mãi gắn liền với lịch sử quang vinh của Đảng cộng sản và của dân tộc Việt Nam kiên cường, bất khuất.

So với lịch sử lâu dài của dân tộc, 90 năm chỉ là một khoảnh khắc. Song với thời gian ngắn ngủi đó, đi theo tiếng gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đoàn kết chặt chẽ trong Mặt trận, nhân dân ta từ cảnh đời nô lệ,

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

nước mất nhà tan đã đứng lên làm Cách mạng tháng Tám 1945 thành công, giành lại quyền làm người và quyền làm chủ đất nước, lập nên Nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á, khẳng định vị trí của mình trong hàng ngũ các dân tộc đi tiên phong trong cuộc đấu tranh vì độc lập, tự do và tiến bộ xã hội.

Nhân dân ta đã tiến hành những cuộc kháng chiến cứu nước lâu dài, đầy hy sinh gian khổ song vô cùng vẻ vang và kết thúc bằng chiến thắng Điện Biên Phủ 1954, chấn động địa cầu và tiếp đó là Đại thắng mùa xuân 1975 vang dội năm châu, thống nhất đất nước...

Lịch sử đấu tranh trong 96 năm qua của dân tộc ta đã khẳng định: Dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng cộng sản, Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam đã có những đóng góp rất to lớn vào sự nghiệp đại đoàn kết toàn dân tộc và là một trong những nhân tố bảo đảm thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Trong quá trình đấu tranh cách mạng lâu dài, từ kinh nghiệm bản thân và qua kiểm nghiệm, trong thực tiễn, nhân dân ta thừa nhận Đảng Cộng sản Việt Nam là người lãnh đạo duy nhất của cách mạng Việt Nam, là “Đảng ta”, “Đảng của chúng ta”. Và Mặt trận thừa nhận: “Đảng vừa là thành viên, vừa là người lãnh đạo”. Sự thừa nhận đó là khách quan. Đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhấn mạnh: “Đảng

không thể đòi hỏi Mặt trận thừa nhận quyền lãnh đạo của mình, mà phải tỏ ra là một bộ phận trung thành nhất, hoạt động nhất và chân thực nhất. Chỉ trong đấu tranh và công tác hàng ngày, khi quần chúng rộng rãi thừa nhận chính sách đúng đắn và năng lực lãnh đạo của Đảng thì Đảng mới giành được địa vị lãnh đạo”.

Nhận thức sâu sắc trách nhiệm của mình trước Tổ quốc, trước dân tộc, Đảng đã lãnh đạo, chèo lái con thuyền cách mạng vượt qua muôn vàn khó khăn, qua mọi thác ghềnh nguy hiểm, cùng nhân dân từng bước giành những thắng lợi huy hoàng.

Đảng Cộng sản Việt Nam luôn ý thức rõ: Đảng trong lòng dân. Đảng tồn tại vì nhân dân, đại biểu trung thành lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của dân tộc. Chính nhân dân là người làm nên những thắng lợi lịch sử. Toàn bộ hoạt động của Đảng có thể tóm tắt trong 8 chữ “Đoàn kết toàn dân, phụng sự Tổ quốc”. Vì vậy, phải xuất phát từ lợi ích và nguyện vọng chính đáng của nhân dân. Sức mạnh của Đảng là sự gắn bó mật thiết với nhân dân. Quan liêu, tham nhũng, xa dân sẽ dẫn đến tổn thất khôn lường đối với vận mệnh của đất nước, của chế độ xã hội chủ nghĩa và của Đảng...

Một vấn đề lớn được đặt ra trong quan hệ giữa Đảng với Mặt trận, Mặt trận với Đảng là Đảng làm gì và làm thế nào để đồng thời thực hiện

được cả hai nhiệm vụ: Vừa là thành viên, vừa là người lãnh đạo Mặt trận?

Thực hiện lời chỉ giáo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tổng kết hoạt động của Mặt trận từ Cách mạng tháng Tám thành công đến nay cho thấy: “Với tư cách là một thành viên, Đảng cũng bình đẳng như mọi thành viên khác, phải thi hành nghiêm chỉnh những gì mà Điều lệ Mặt trận đã quy định, song “phải tỏ ra là một bộ phận trung thành nhất, hoạt động nhất và trung thực nhất”, như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn. Đảng có trách nhiệm trình bày với Mặt trận những chủ trương, chính sách của Đảng; cùng bàn bạc, hiệp thương dân chủ, phối hợp và thống nhất hành động giữa các thành viên của Mặt trận; động viên phong trào cách mạng rộng lớn của nhân dân; giáo dục cán bộ, đảng viên nhận thức rõ tầm quan trọng của đường lối đại đoàn kết, chính sách và công tác Mặt trận từng giai đoạn cách mạng, gương mẫu tham gia mọi hoạt động của Mặt trận; khiêm tốn tiếp thu ý kiến nhận xét, phê bình của nhân dân và tích cực sửa chữa thiếu sót, khuyết điểm của mình.

Với tư cách là người lãnh đạo Mặt trận, Đảng có trách nhiệm lãnh đạo hệ thống chính trị, lãnh đạo toàn xã hội thực hiện tốt chính sách và công tác Mặt trận mà Đảng và Nhà nước đã đề ra; tạo điều kiện để Mặt trận thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình.

Đối với những chủ trương, chính sách lớn, có ý nghĩa trọng đại về quốc tế, dân sinh, Đảng cần lấy ý kiến phản biện của Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội trước khi quyết định.

Nhà nước là cơ quan quản lý, điều hành công việc quốc gia, Đảng có trách nhiệm lãnh đạo Nhà nước cùng bàn bạc với Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam để thể chế hóa về mặt Nhà nước quyền hạn và trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong việc hoàn thiện những chính sách hiện có và đề xuất những chính sách mới cần ban hành cho phù hợp với yêu cầu của từng giai đoạn cách mạng.

Chính phủ và ủy ban nhân dân các cấp và Mặt trận cùng cấp xây dựng và không ngừng hoàn thiện, nâng cao chất lượng quy chế phối hợp, thực hiện đầy đủ những điều mà Hiến pháp, pháp luật đã quy định về Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên, tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động của Mặt trận, nhất là đội ngũ cán bộ, phương tiện, điều kiện, kinh phí, giáo dục viên chức Nhà nước quán triệt chính sách Mặt trận trong công việc thường ngày của mình.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là tổ chức liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện của tổ chức chính trị, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội và các cá nhân tiêu biểu trong các giai cấp, tầng lớp xã hội, các dân tộc, tôn giáo và người Việt Nam ở nước ngoài.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là một bộ phận của hệ thống chính trị, là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân.

Đảng lãnh đạo Mặt trận thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình đã được nêu trong Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) là: Đoàn kết toàn dân xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân, chăm lo lợi ích của đoàn viên, hội viên; thực hiện dân chủ và xây dựng xã hội lành mạnh; tham gia xây dựng Đảng, Nhà

nước; giáo dục lý tưởng và đạo đức cách mạng, quyền và nghĩa vụ công dân; tăng cường mối liên hệ giữa nhân dân với Đảng, Nhà nước...

Đó cũng là cách thiết thực nhất để củng cố mối quan hệ giữa Đảng với Mặt trận, Mặt trận với Đảng ngày càng bền vững.

Nguyễn Túc

Ủy viên Đoàn Chủ tịch UBTTU

MTTQ Việt Nam

(daidoanket.vn - Ngày 27/01/2020)

MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM VỚI SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ ĐẤT NƯỚC

Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á ra đời là một trong những sự kiện lịch sử vĩ đại của dân tộc Việt Nam. 75 năm qua, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tiếp tục thực hiện sứ mệnh tập hợp, đoàn kết toàn dân, xây dựng và bảo vệ chính quyền của dân, do dân, vì dân, thực hiện thành công sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong điều kiện mới.

Ngày 18/11/1930, Ban Thường vụ Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương ra Chỉ thị thành lập Hội Phản đế đồng minh - hình thức tổ chức đầu tiên của Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam. Từ đó đến nay, đáp ứng các yêu cầu, nhiệm vụ của mỗi giai đoạn cách mạng, Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam đã có nhiều hình thức, tổ chức với tên gọi khác nhau, nhưng mục tiêu tập hợp, đoàn kết các giai cấp, tầng lớp trong xã hội thành một lực lượng to lớn để thực hiện thắng lợi sự

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc không hề thay đổi.

Ngày 19/5/1941, Hội nghị Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương lần thứ 8 họp và ra Nghị quyết chỉ rõ sự cần kíp của cách mạng Đông Dương hiện nay là: Giải phóng dân tộc. Theo đề nghị của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc, Mặt trận Dân tộc Thống nhất chống phát xít Pháp, Nhật với tên gọi Việt Nam Độc lập đồng minh - gọi tắt là Việt Minh được thành lập, lấy cờ đỏ sao vàng năm cánh làm cờ của Việt Minh và sẽ làm cờ Tổ quốc khi thành lập nước. Khẩu hiệu chính của Việt Minh là: Phán Pháp, kháng Nhật, liên Hoa, độc lập.

Tuyên ngôn của Mặt trận Việt Minh khẳng định: “Việt Minh chủ trương liên hiệp các giới đồng bào yêu nước không phân biệt giàu nghèo, già trẻ, trai gái, không phân biệt tín ngưỡng, tôn giáo, chính trị đảng cùng nhau mưu cuộc giải phóng và sinh tồn. Việt Minh chủ trương học tập hết thầy mọi tinh thần độc lập chân chính của giống nòi kết thành một khối vô địch đặng đập tan xiềng xích của Nhật, Pháp, quét sạch mưu mô xảo trá của bọn Việt gian phản quốc, chúng đã gạch tên trong quốc tịch của người Việt Nam”.

Từ ngày 13/8 đến ngày 15/8/1945, Hội nghị toàn quốc của Đảng Cộng sản Đông Dương họp tại Tân Trào (Tuyên Quang) để quyết định phát động khởi nghĩa khi thời cơ đến. Ngày 14/8/1945, Tổng bộ Việt Minh ra lời Hiệu triệu quốc dân đồng bào nêu rõ: “Phát xít Nhật đã gục đầu hàng Anh, Mỹ, Nga, Tàu... Trước cơ hội có một không hai ấy, toàn thể dân tộc ta phải đem hết lực lượng, dùng hết can đảm, bao quanh đạo quân giải phóng Việt Nam, tung xương máu ra đánh đuổi giặc Nhật, đòi lấy tự do, hạnh phúc cho nhân dân”.

Hưởng ứng chủ trương của Đảng và lời Hiệu triệu của Việt Minh, cuộc Tổng khởi nghĩa bắt đầu từ ngày 14/8/1945. Tại Hà Nội, ngày 17/8/1945, dưới sự lãnh đạo của Xứ ủy Bắc Kỳ và Thành ủy Hà Nội, các Hội Cứu quốc của Việt Minh, thành phố đã huy động quần chúng tham gia mít-tinh với hơn 20 vạn người và đã biến thành cuộc biểu tình, tuần hành thị uy khắp nơi trên phố phường Hà Nội. Cả Hà Nội tung bừng khí thế sôi khởi nghĩa. Sáng ngày 19/8/1945, cả Hà Nội vùng dậy dưới rừng cờ đỏ sao vàng với hàng vạn quần chúng nhân dân xuống đường tiến thẳng về Nhà hát thành phố.

Đúng 11 giờ, cuộc mít-tinh bắt đầu. Sau loạt súng chào cờ và bài Tiến quân ca, đại biểu Ủy ban Quân sự cách mạng đọc lời Hiệu triệu của Việt Minh, quân Nhật đã đầu hàng, chính quyền đã về tay nhân dân, thành lập Chính phủ Cộng hòa Dân chủ Việt Nam. Cuộc mít-tinh biến thành cuộc biểu tình vũ trang tiến vào chiếm Bắc Bộ phủ, trại lính Bảo an và các cơ sở của chính phủ bù nhìn.

Tại Huế, ngày 22/8/1945, Việt Minh gửi công điện yêu cầu Bảo Đại thoái vị, vì chính quyền đã giành về tay nhân dân, Bảo Đại tuyên bố chấp nhận thoái vị. Tại

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

miền Nam, ngày 25/8/1945, Việt Minh mà Thanh niên Tiền phong làm nòng cốt tổ chức biểu tình và giành chính quyền tại Sài Gòn (nơi chịu sự cai trị trực tiếp của Nhật).

Như vậy, chỉ trong vòng 12 ngày, từ ngày 14/8 đến ngày 25/8/1945, dưới sự lãnh đạo của Đảng và ngọn cờ của Việt Minh, hơn 20 triệu nhân dân ta từ Bắc đến Nam đã tiến hành cuộc Tổng khởi nghĩa Cách mạng tháng Tám thành công. Ngày 2/9/1945, tại Quảng trường Ba Đình lịch sử, Hà Nội, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Cách mạng tháng Tám năm 1945 là một sự kiện vĩ đại trong lịch sử dân tộc, đánh dấu bước tiến nhảy vọt của cách mạng Việt Nam. Lần đầu tiên giai cấp công nhân và nhân dân lao động giành được chính quyền trong cả nước; Nhà nước kiểu mới của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân ra đời. Trong đó, Mặt trận Việt Minh đã thực hiện xuất sắc 2 nhiệm vụ: Vừa tập hợp, đoàn kết các giai cấp, tầng lớp trong xã hội đấu tranh giành thắng lợi của cách mạng; vừa từng bước chuẩn bị công việc của chính quyền, để khi giành được chính quyền thì lập nên một Nhà nước kiểu mới của dân, do dân và vì dân.

Ngày nay, để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tiếp tục kế thừa và phát huy vai trò của Mặt trận Việt Minh trong Cách mạng tháng Tám và các tổ chức Mặt trận trước đây, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và cả hệ thống chính trị nước ta cần tập trung giải quyết một số vấn đề như sau: Thực hiện có hiệu quả công tác tuyên truyền, vận động để nhân dân hiểu rõ chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động phát triển kinh tế, xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, công tác đối ngoại... Mặt trận phải thực hiện tốt hơn nữa vai trò đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng, hợp pháp của nhân dân; là nơi tin cậy để nhân dân gửi gắm tâm tư, nguyện vọng, ý kiến của mình trong quá trình thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Mặt trận phải làm tốt việc tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước; đồng thời, cần thực hiện tốt hơn nữa chức năng giám sát và phản biện xã hội; tích cực vận động nhân dân phát huy quyền làm chủ, tham gia có hiệu quả vào nhiệm vụ đấu tranh, phòng chống tham nhũng, lãng phí, góp phần làm cho tổ chức Đảng và bộ máy chính quyền các cấp thực sự trong sạch, vững mạnh. Mặt trận cần tiếp tục đổi mới nội dung và phương thức hoạt động theo hướng sâu sát với dân, hướng về cơ sở tạo sự đồng thuận xã hội, tiếp tục đóng góp hiệu quả vào việc nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn về đường lối cách mạng Việt Nam giai đoạn mới.

Đoàn Sơn

(dangbodanang.vn - Ngày 17/8/2020)

**MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM PHẢI XÚNG ĐÁNG VỚI VAI TRÒ
TẬP HỢP, XÂY DỰNG KHỐI ĐẠI ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN TỘC**

Hướng về cơ sở, lấy người dân làm trung tâm

Đánh giá chất lượng hoạt động trong nhiệm kỳ qua, bà Võ Thị Minh Sinh (Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Nghệ An) cho rằng, những năm qua, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp đã tích cực đổi mới nội dung và phương thức hoạt động, phát huy vai trò, trách nhiệm của mình trong hệ thống chính trị và đời sống xã hội; thể hiện rõ hơn tính chất liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện của các tổ chức chính trị - xã hội, các giai cấp, tầng lớp xã hội, các dân tộc, các tôn giáo, người Việt Nam ở nước ngoài. Bà Minh Sinh đánh giá cao khi hoạt động của Mặt trận ngày càng được đổi mới và hướng mạnh về cơ sở, lấy người dân làm trung tâm. Việc hoàn thiện cơ chế, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, tạo tiền đề quan trọng để nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của Mặt trận trong thời kỳ mới.

Đồng tình với quan điểm trên, đại biểu Nguyễn Thị Oanh (Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Hòa Bình) cho rằng, các cuộc vận động, phong trào thi đua được Mặt trận Tổ quốc triển khai có trọng tâm, trọng điểm, đã khơi dậy mạnh mẽ tinh thần thi đua lao động sáng tạo, chung sức của cả cộng đồng tham gia phát triển kinh tế, giải quyết các vấn đề xã hội. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã tăng cường vai trò đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân. Cùng với công tác đối ngoại của Đảng, ngoại giao Nhà nước, hoạt động đối ngoại nhân dân của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên đã góp phần mở rộng đoàn kết hữu nghị và hợp tác, tăng cường tin cậy chính trị, nâng cao vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế.

Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố Hà Nội Nguyễn Thị Hương đánh giá, thời gian qua, công tác mặt trận tiếp tục mở rộng và tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc, bảo đảm sự đồng thuận, thống nhất về tư tưởng, hành động trong thực hiện các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; chủ động phối hợp, lắng nghe và tiếp thu các ý kiến của nhân dân, thể hiện rõ vai trò là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân, đại diện bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nhân dân.

Theo nhiều đại biểu, có được kết quả trên là nhờ có sự quan tâm lãnh đạo toàn diện của Đảng đối với công tác Mặt trận, nhất là việc kịp thời ban hành các chủ

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

trương lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát trong toàn hệ thống Mặt trận; sự phối hợp ngày càng chặt chẽ, hiệu quả của Nhà nước và các cấp chính quyền; hoạt động của Mặt trận các cấp ngày càng thiết thực, gắn với lợi ích trực tiếp của nhân dân, nhận được sự quan tâm và hưởng ứng của toàn xã hội.

Lắng nghe nguyện vọng chính đáng của người dân

Để nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của Mặt trận trong giai đoạn mới, xứng đáng là cầu nối vững chắc, quan trọng, tin cậy giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân, các đại biểu cho rằng, Mặt trận Tổ quốc các cấp cần tiếp tục phát huy những kết quả đã đạt được trong nhiệm kỳ qua. Đặc biệt, Đại hội lần này cần tập trung thảo luận, thống nhất các giải pháp đồng bộ để khắc phục những tồn tại, hạn chế...

Theo các đại biểu, thời gian tới Mặt trận cần phát huy hơn nữa vai trò tham mưu, đề xuất với cơ quan chức năng giải quyết những nguyện vọng của người dân trên cơ sở xem xét nguyện vọng nào thực sự hợp với lòng dân, không nên nói chung chung mà cần cụ thể hóa bằng hành động cụ thể. Các đại biểu mong muốn, nhiệm kỳ 2019 - 2024, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam sẽ tập trung nhiều vào hoạt động giám sát phản biện. Để làm tốt điều này, các đại biểu cho rằng, đội ngũ cán bộ Mặt trận phải là những người gương mẫu, có phẩm chất đạo đức tốt, lập trường chính trị vững vàng...

Theo bà Võ Thị Minh Sinh, phương thức vận động, tập hợp xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc hiện nay chưa theo kịp những yêu cầu mới trong xã hội, chưa có sự phối hợp giữa công tác tập hợp ý kiến nhân dân, dư luận xã hội với công tác tuyên truyền, vận động và định hướng dư luận xã hội. Nhiệm kỳ tới, Mặt trận Tổ quốc cần tăng cường cơ chế phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức đoàn thể với chính quyền trong tổ chức đối thoại trực tiếp với nhân dân, nhằm giải quyết những vấn đề bức xúc trong thực hiện chủ trương, chính sách, dự án ngay từ cơ sở.

Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Hòa Bình Nguyễn Thị Oanh cho rằng, Mặt trận là nơi lắng nghe nguyện vọng chính đáng, hợp pháp của các tầng lớp nhân dân, cần quan tâm nhiều hơn nữa những ý kiến của người dân ở vùng sâu, vùng xa vì đây là đối tượng còn gặp nhiều khó khăn trong cuộc sống.

Khẳng định Mặt trận cần có những đột phá và mang bản sắc riêng, đại biểu Nguyễn Văn Dừa (tỉnh Cao Bằng) đề nghị, trong nhiệm kỳ mới, Mặt trận phải thể hiện vai trò giám sát và cùng dân hành động trong xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh theo hướng thực chất để nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho người dân chứ không chỉ là chạy theo phong trào.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Một trong những mong muốn mà ông Dừa gửi đến Đại hội là Mặt trận cần phát huy sự tham gia đóng góp của các vị ủy viên ủy ban, nhất là những nhà khoa học, để có ý kiến chuyên sâu về những vấn đề nổi cộm trong xã hội. Bên cạnh đó, tại mỗi chương trình hành động cần đưa ra những chỉ tiêu, tiêu chí cụ thể trong cả nhiệm kỳ để tạo sinh lực mới, quyết tâm mới cho hoạt động của Mặt trận các cấp...

Đỗ Bình

(dantocmiennui.vn - Ngày 18/9/2019)

☸ ☸ ☸

VAI TRÒ CỦA CÁC CÁ NHÂN TIÊU BIỂU TRONG VIỆC TẬP HỢP, XÂY DỰNG KHỐI ĐẠI ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN TỘC

Các cá nhân tiêu biểu là những người có uy tín cao trong xã hội, làm “cầu nối” giữa nhân dân với Đảng. Những năm qua, Mặt trận Tổ quốc các cấp thông qua các cá nhân tiêu biểu, tổ chức tập hợp, vận động các tầng lớp nhân dân, góp phần củng cố và mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân.

Tại Điều 1, Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam năm 2015 đã quy định: “Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là tổ chức liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện của tổ chức chính trị, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội và các cá nhân tiêu biểu trong các giai cấp, các tầng lớp xã hội, dân tộc, tôn giáo, người Việt Nam định cư ở nước ngoài”. Theo quy định nêu trên, thành viên của Mặt trận bao gồm: Thành viên là tổ chức bao gồm tổ chức chính trị, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội; thành viên là cá nhân bao gồm những cá nhân tiêu biểu có ảnh hưởng, có sức thuyết phục, tập hợp

được đông đảo lực lượng trong một giai cấp, một tầng lớp xã hội, một dân tộc, một tôn giáo, một cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài...

Để thực hiện nhiệm vụ tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc, Mặt trận hoạt động theo nguyên tắc hiệp thương, phối hợp và thống nhất hành động giữa các thành viên của Mặt trận bao gồm thành viên là tổ chức và thành viên là cá nhân người tiêu biểu. Vấn đề đặt ra là làm gì để phát huy được tốt nhất thành viên là cá nhân để tập hợp, vận động các tầng lớp nhân dân mà họ là đại diện, góp phần củng cố và mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Trải qua 90 năm hoạt động từ khi thành lập đến nay, nhận thức được vị trí, vai trò của người tiêu biểu, trải qua 9 kỳ Đại hội, Mặt trận đã hiệp thương được số lượng các cá nhân tiêu biểu tham gia Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở 4 cấp từ Trung ương đến cơ sở ngày một tăng

và mở rộng hơn về quy mô. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp đã quan tâm nhiều hơn đến việc lựa chọn và phát huy vai trò của các cá nhân tiêu biểu trong việc tuyên truyền, vận động các tầng lớp nhân dân. Quá trình chuẩn bị nhân sự Đại hội của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp nói chung, trong đó có việc giới thiệu lựa chọn cá nhân tiêu biểu nói riêng đã được coi trọng, tổ chức thực hiện công phu, dân chủ, có sự phối hợp chặt chẽ với các cấp ủy Đảng, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp, các tổ chức thành viên, sự giới thiệu của các ủy viên ủy ban đương nhiệm. Qua thực tiễn, các cá nhân tiêu biểu ở mỗi cấp đã cố gắng làm tròn nhiệm vụ của một Ủy viên ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp mình. Mặt khác, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp cũng đã quan tâm bồi dưỡng và phát huy vai trò của cá nhân tiêu biểu trong việc củng cố, tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân.

Để tiếp tục phát huy vai trò của các cá nhân tiêu biểu tham gia với tư cách là Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp, Mặt trận các cấp từ Trung ương đến cơ sở cần chú trọng một số nội dung sau:

Thứ nhất, các cá nhân tiêu biểu tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp xuất phát từ tính chất và chức năng của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Nét nổi bật là tính liên minh chính trị, liên hiệp tự nguyện của các thành viên, tổ chức và các cá nhân tiêu biểu mang tính nhân dân rộng rãi; tính dân tộc sâu sắc và tính xã hội đa dạng; là yêu cầu quan trọng của việc tập hợp xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân.

Thứ hai, vận dụng những quan điểm của Đảng, tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về công tác cán bộ để xác định tiêu chuẩn lựa chọn các cá nhân tiêu biểu tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp một cách phù hợp với từng đối tượng cá nhân tiêu biểu, từng nhiệm kỳ đại hội và mỗi cấp Mặt trận từ Trung ương đến cơ sở. Để lựa chọn được cá nhân tiêu biểu phải lấy tiêu chuẩn chung của cán bộ nhằm đề ra tiêu chuẩn khác để lựa chọn các cá nhân tiêu biểu, nhưng mỗi đối tượng có những tiêu chuẩn lựa chọn khác nhau, cụ thể như: Tiêu chuẩn để lựa chọn các trí thức tiêu biểu sẽ khác với các nhân sỹ; tiêu chuẩn để lựa chọn người Việt Nam ở nước ngoài khác với các chức sắc tôn giáo và người tiêu biểu trong các dân tộc thiểu số. Sự khác nhau để lựa chọn thể hiện ở mức độ của các tiêu chuẩn lựa chọn nên khó có thể đề ra một tiêu chuẩn cụ thể chung cho các cá nhân tiêu biểu trong các giai cấp, tầng lớp xã hội, các dân tộc, các tôn giáo và người Việt Nam ở nước ngoài. Trên cơ sở tiêu chuẩn chung của người cán bộ, đối với các cá nhân tiêu biểu phải hết sức coi trọng tính tiêu biểu, tính đại diện, tính thiết thực, uy tín, ảnh hưởng xã hội, tác dụng lôi cuốn đối với cộng đồng mà họ là người đại diện, họ phải là người có nhiệt tình, tâm huyết với công tác Mặt trận. Các tiêu chuẩn làm căn cứ lựa chọn cũng nên hiểu một cách tương đối. Đối với một số cá nhân tiêu biểu là chức sắc tôn giáo, nhân sỹ, do tuổi cao, sức yếu thì yêu cầu đối với tính thiết thực có mức độ, không thể ngang bằng với

tiêu chuẩn của cá nhân tiêu biểu là trí thức, doanh nhân. Đối với cá nhân tiêu biểu đại diện cho cộng đồng các dân tộc thiểu số thì chú ý đến tính tiêu biểu đại diện, còn trình độ về lý luận chính trị, học vấn, văn hóa, chuyên môn,... cũng có mức độ nhất định, nhất là đối với cá nhân tiêu biểu là người dân tộc ở cơ sở. Đối với các cá nhân tiêu biểu đại diện cho các tổ chức kinh tế và các thành phần kinh tế đòi hỏi phải am hiểu sâu sắc các quan điểm kinh tế của Đảng, có kiến thức về kinh tế thị trường và quản trị doanh nghiệp, có khả năng tổ chức kinh doanh đạt hiệu quả.

Thứ ba, việc cơ cấu thành phần các cá nhân tiêu biểu tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp phải được tiến hành theo một quy trình và sự phối hợp thống nhất chặt chẽ, làm tốt khâu phát hiện, giới thiệu và lựa chọn, đây là khâu đầu tiên có ý nghĩa quan trọng chất lượng của các cá nhân tiêu biểu tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc. Một cá nhân tiêu biểu phải có những phẩm chất và năng lực đặc thù, bảo đảm cho họ có thể giữ những vai trò và địa vị phù hợp trong cộng đồng và trong xã hội. Đó không chỉ là những thuộc tính nhân cách, những nét tính cách đặc thù của cá nhân, mà còn bao gồm cả những hoạt động của họ tác động tới cộng đồng tạo mối liên hệ đều đặn, thường xuyên và có hiệu quả giữa cá nhân tiêu biểu với cộng đồng, góp phần vào sự thành công của công tác Mặt trận. Trên cơ sở phát hiện, giới thiệu của các cơ quan, tổ chức, cá nhân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp tổ chức

đại hội phải tiến hành nhiều việc rất công phu để lựa chọn, lập danh sách chính thức đưa ra đại hội hiệp thương, trong đó có những trường hợp phải có người có trách nhiệm phối hợp với Đảng ủy và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận cấp dưới trực tiếp, gặp gỡ, thuyết phục mời cá nhân tiêu biểu đó tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc. Trong quá trình phát hiện, giới thiệu, tuyển chọn và lấy danh sách chính thức các cá nhân tiêu biểu tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc trình đại hội, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp tổ chức đại hội cần có nhận thức đúng về người tiêu biểu để xây dựng kế hoạch nhân sự chu đáo, tỉ mỉ, làm tốt việc tham mưu cho cấp ủy Đảng. Ngoài việc đề ra tiêu chuẩn của cá nhân người tham gia Ủy ban Mặt trận các cấp, cần phải chăm lo bồi dưỡng các cá nhân tiêu biểu.

Thứ tư, xây dựng kế hoạch bồi dưỡng đối với từng cá nhân tiêu biểu, như: Mở rộng diện đào tạo cán bộ trong hệ thống tổ chức Mặt trận, cùng với việc bồi dưỡng cán bộ Mặt trận chuyên trách cần phải coi trọng công tác bồi dưỡng các cá nhân tiêu biểu và công tác viên. Nội dung bồi dưỡng phải thiết thực phù hợp với yêu cầu trình độ đối với từng đối tượng cá nhân tiêu biểu. Coi trọng bồi dưỡng cả lý luận và thực tiễn, bồi dưỡng kiến thức cơ bản gắn với nội dung bồi dưỡng năng lực hoạt động thực tiễn và phương pháp vận động, tuyên truyền cho cá nhân tiêu biểu ở từng cấp. Phương thức bồi dưỡng đa dạng, thích hợp với từng nhóm cá nhân tiêu biểu ở mỗi cấp Mặt trận.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Chú trọng đào tạo đội ngũ làm công tác Mặt trận và đoàn thể các cấp, trong đó có việc bồi dưỡng cho đội ngũ cá nhân tiêu biểu là Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp. Tăng cường cơ sở vật chất, phương tiện cần thiết, kinh phí đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng chương trình, tổ chức biên soạn tài liệu bồi dưỡng; đề cương bài giảng tiến tới có giáo trình, xây dựng đội ngũ giảng viên kiêm chức có trình độ, am hiểu sâu sắc về công tác Mặt trận. Thực hiện công tác bồi dưỡng, đào tạo trên cơ sở đảm bảo thông tin hai chiều, gắn lý luận với thực tiễn và ngược lại bằng các hoạt động đa dạng để các cá nhân tiêu biểu đóng góp trí tuệ, kinh nghiệm vào công tác Mặt trận, đáp ứng hiệu quả việc bồi dưỡng và đào tạo có chất lượng cao.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp có trách nhiệm cung cấp các thông tin cần thiết về tổ chức và hoạt động của Mặt trận cho các cá nhân tiêu biểu như: Báo cáo hàng tháng, hàng quý, 6 tháng, 1 năm. Các kế hoạch triển khai các phong trào, các cuộc vận động và kết quả thực hiện các phong trào, các cuộc vận động, các đề cương tuyên truyền, để cá nhân tiêu biểu cập nhật thông tin hoạt động của Mặt trận các cấp, có những tư vấn, hiến kế hiệu quả cho Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận ở mỗi cấp.

Thứ năm, ở mỗi cấp Mặt trận, cần lựa chọn các cá nhân tiêu biểu tham gia các tổ chức tư vấn của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp để họ có cơ hội đóng góp ý kiến xây dựng chủ trương, chính sách, pháp luật, tham

gia giám sát, phản biện xã hội và những vấn đề quan trọng khác. Vận động một số cá nhân tiêu biểu làm tuyên truyền viên, báo cáo viên trong các đợt sinh hoạt chính trị, tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước, chương trình hành động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong nhân dân mà trước hết là trong cộng đồng dân cư mà họ là người đại diện. Theo quy chế hoạt động tuyên truyền viên, báo cáo viên của Ban Tuyên giáo Trung ương, đây là cơ sở quan trọng để phát huy, tôn vinh họ, làm cho họ không cảm thấy tham gia với tư cách Ủy viên Ủy ban Mặt trận một cách nhàm chán kiểu “Đánh trống ghi tên”. Định kỳ Mặt trận các cấp tổ chức các cuộc hội thảo khoa học và thực tiễn, các cuộc hội nghị, các cuộc họp mặt để trao đổi, thảo luận đề xuất các sáng kiến, kiến nghị về các vấn đề quan trọng của đất nước, của mỗi địa phương và cơ sở. Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp phân công giao nhiệm vụ cho một số cá nhân tiêu biểu tham dự một số hội nghị, hoạt động của Đảng, chính quyền và các đoàn thể nhân dân. Các cá nhân tiêu biểu thực hiện nghĩa vụ, trách nhiệm của mình tham gia các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước, tham quan, khảo sát các điển hình tiên tiến, các nhân tố mới trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc để báo cáo với Ban Thường trực ở mỗi cấp và có những tư vấn hiệu quả cho công tác Mặt trận.

Hàng năm, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận từng cấp có trách

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

nhiệm yêu cầu các cá nhân tiêu biểu báo cáo hoạt động của mình tham gia công tác Mặt trận (mỗi năm có ít nhất 2 lần báo cáo bằng văn bản gửi Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp mình tham gia về kết quả hoạt động của mình trong việc thực hiện chương trình phối hợp thống nhất hành động của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc trong năm). Đồng thời, phản ánh tâm tư, nguyện vọng của các tầng lớp nhân dân và đề xuất các sáng kiến, kiến nghị về việc thực hiện các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước và chương trình hành động của Mặt trận Tổ quốc ở địa phương.

Thứ sáu, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp, cùng cán bộ chuyên trách tăng cường các cuộc gặp gỡ, tiếp xúc riêng với từng cá nhân tiêu biểu. Giữ mối liên hệ thường xuyên với các cá nhân tiêu biểu trong Ủy ban Mặt trận Tổ quốc

các cấp với thái độ thân tình, tôn trọng và cởi mở. Trước hết phải hiểu sâu, nắm chắc từng cá nhân tiêu biểu về hoàn cảnh gia đình, tình hình sức khỏe và quá trình công tác, trình độ, năng lực, tâm tư nguyện vọng, khen thưởng, kỷ luật, những mặt mạnh và yếu điểm... của họ. Động viên khen thưởng kịp thời các cá nhân tiêu biểu trong Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp có thành tích xuất sắc trong công tác Mặt trận, nhất là những cá nhân tiêu biểu có những sáng kiến, đóng góp tích cực trong việc tập hợp, tuyên truyền, vận động xây dựng khối đại đoàn kết trong các dân tộc, các tôn giáo và người Việt Nam ở nước ngoài.

Đỗ Thị Vân An

ThS, Trung tâm Bồi dưỡng cán bộ
và Nghiên cứu khoa học
MTTQ Việt Nam
(tapchimattran.vn - Ngày 29/4/2020)

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM, CÁC TỔ CHỨC CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI VÀ NHÂN DÂN TRONG GIÁM SÁT NGƯỜI ĐỨNG ĐẦU, CÁN BỘ CHỦ CHỐT CÁC CẤP THỰC HIỆN QUY ĐỊNH NÊU GƯƠNG

Hội nghị Trung ương 8 Khóa XII ban hành Quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương. Đại diện các tầng lớp nhân dân bày tỏ sự tin tưởng vào quy định mới của Trung ương sẽ góp phần tích cực thúc đẩy xây dựng Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh. Vấn đề đặt ra hiện nay là làm sao phát huy hiệu quả vai trò giám sát, góp ý kiến trực tiếp của người dân với Đảng, Nhà nước, thông qua các hoạt động của Mặt trận Tổ quốc

Việt Nam và các đoàn thể.

Nhân dân thực hiện quyền làm chủ của mình thông qua các hình thức trực tiếp và gián tiếp. Nhân dân trực tiếp thực hiện các quyền và nghĩa vụ công dân theo Hiến pháp và pháp luật, có quyền làm tất cả những gì mà pháp luật không cấm; thực hiện các quyền đó thông qua các tổ chức đại diện của mình. Trong xu thế hội nhập và phát triển, dân chủ trực tiếp ngày càng được mở rộng.

Vấn đề nêu gương và vai trò giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân

Vấn đề nêu gương được Đảng ta luôn chú trọng lãnh đạo thực hiện, nhiều nghị quyết đã đề cập đến yêu cầu, trách nhiệm nêu gương của cán bộ, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt. Cương lĩnh, Điều lệ Đảng đều xác định rõ nhiệm vụ, vai trò tiên phong, gương mẫu của đảng viên: “Đảng viên đi trước, làng nước theo sau”. Đảng đã có quy định về những điều đảng viên không được làm, quy định về đảng viên giữ mối liên hệ nơi cư trú. Hội nghị Trung ương 4 Khóa XII đã ban hành Nghị quyết về “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”; Bộ Chính trị ban hành Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016, về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; Quy định số 55-QĐ/TW, ngày 19/12/2016, về “Một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên”; Ban Bí thư có Quy định số 101-QĐ/TW, ngày 07/6/2012, về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp”.

Các văn bản pháp luật của Nhà nước quy định rõ trách nhiệm của công chức, trong đó có quy chế đạo đức công vụ, yêu cầu tôn trọng, lễ phép, phục vụ nhân dân, chỉ được làm những gì mà pháp luật quy định. Như vậy, quy định về nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu được thể hiện trong nhiều văn bản của Đảng và Nhà nước.

Vai trò giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân được quy định cụ thể trong nhiều văn bản của Đảng và pháp luật của Nhà nước, được thực tiễn khẳng định phát huy tác dụng tốt. Điều 9 Hiến pháp năm 2013 khẳng định: “... Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân; đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; tập hợp, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, thực hiện dân chủ, tăng cường đồng thuận xã hội; giám sát, phản biện xã hội; tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước, hoạt động đối ngoại nhân dân góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”.

Ngày 12/12/2013, Bộ Chính trị ban hành Quy chế giám sát và phản biện xã

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội (Ban hành kèm theo Quyết định số 217-QĐ/TW của Bộ Chính trị). Quy chế này đã mở ra một bước ngoặt lớn trong nhận thức về giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong hệ thống chính trị cũng như trong xã hội. Quan trọng hơn, đây là cơ sở chính trị để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện chức năng, nhiệm vụ giám sát và phản biện xã hội, đáp ứng những yêu cầu bức thiết đặt ra trong giai đoạn hiện nay. Quy chế đã quy định cụ thể về giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, như mục đích, tính chất giám sát; nguyên tắc giám sát; chủ thể giám sát; đối tượng và nội dung giám sát; phạm vi giám sát; phương pháp giám sát; quyền, trách nhiệm của các chủ thể trong giám sát; điều kiện bảo đảm cho hoạt động giám sát; việc xử lý vi phạm.

Ngày 03/10/2017, Ban Bí thư Trung ương Đảng ban hành Quyết định số 99-QĐ/TW, hướng dẫn khung để các cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc Trung ương tiếp tục phát huy vai trò của nhân dân trong đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; ngày 2/2/2018 ban hành Quyết định số 124-QĐ/TW “Việc giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đối với việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên”. Theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 Khóa XII, các nghị quyết của các hội nghị Trung ương 6, 7, 8 Khóa XII đã đề ra phát huy giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và nhân dân về sắp xếp, đổi mới, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị, giám sát công tác cán bộ, giám sát việc thực hiện các quy định về trách nhiệm nêu gương. Đây là những nội dung mới cần tập trung hướng dẫn, triển khai thực hiện, tìm phương pháp, cách làm có hiệu quả.

Giám sát cá nhân người đứng đầu, cán bộ chủ chốt, cán bộ, đảng viên về thực hiện quy định nêu gương và những vấn đề đặt ra

Thời gian qua, thực hiện các quy định của Đảng về giám sát cán bộ, đảng viên, người đứng đầu, cán bộ chủ chốt, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã ban hành nhiều văn bản để triển khai thực hiện các nhiệm vụ theo vị trí, vai trò của mình, như Chương trình hành động số 19/CTr-MTTW, ngày 19/1/2017, của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, về thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; Chương trình hành động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thực hiện công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí giai đoạn 2018 - 2020 (Ban hành kèm theo Nghị quyết số 24/NQ-MTTW-UB, ngày 22/1/2018, của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam).

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chủ trì phối hợp với các tổ chức chính trị - xã hội ban hành Chương trình phối hợp số 30/CTPT-MTTW-TCTV, ngày 30/10/2018, về việc phối hợp giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân theo Nghị quyết Hội nghị Trung ương 7 Khóa XII, trong đó tập trung vào nội dung triển khai thực hiện các quy định của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia xây dựng, giám sát đội ngũ cán bộ và công tác cán bộ. Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ban hành Kế hoạch số 537/KH-MTTW-BTT, ngày 18/4/2018, về Thực hiện Quyết định số 99-QĐ/TW, ngày 3/10/2017, của Ban Bí thư Trung ương Đảng, về “Hướng dẫn khung để các cấp ủy, tổ chức Đảng trực thuộc Trung ương tiếp tục phát huy vai trò của nhân dân trong đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” và Quy định số 124-QĐ/TW, ngày 02/02/2018, của Ban Bí thư Trung ương Đảng, về “Giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân đối với việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên”...

Các chương trình hành động, chương trình phối hợp và kế hoạch của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đều tập trung vào phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội, ban thanh tra nhân dân, ban giám sát đầu tư của cộng đồng, tổ nhân dân tự quản, người có uy tín trong cộng đồng dân cư và nhân dân trong giám sát các biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống được xác định trong Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 Khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; giám sát việc thực hiện các chuẩn mực đạo đức công vụ và đạo đức nghề nghiệp của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt, cán bộ, đảng viên và phát huy vai trò của nhân dân trong đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, phòng ngừa tham nhũng, lãng phí. Qua triển khai bước đầu đã tạo nên sự quan tâm của người dân trong theo dõi, nhận xét, phản ánh những biểu hiện không lành mạnh trong đạo đức, lối sống, thực hiện không đúng với các quy định của Đảng và Nhà nước liên quan đến trách nhiệm của các cá nhân, nhất là người đứng đầu. Bằng nhiều hình thức, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã phản ánh trực tiếp với người đứng đầu, hoặc thông qua các cuộc họp, hội nghị, một số vụ, việc gửi phản ánh hoặc đề nghị bằng văn bản... có tác dụng tốt cho việc phòng ngừa vi phạm. Qua thông tin, phản ánh đã giúp cho lãnh đạo, cán bộ, đảng viên tự thấy, tự sửa.

Tuy nhiên, thực tế cho thấy, việc tổ chức thực hiện còn hạn chế và rất khó khăn. Có phải nguyên nhân quy định còn có điểm không thực tế, thiếu tính khả thi?

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

Hay là do căn bệnh nể nang, né tránh, ngại va chạm, “dĩ hòa vi quý”, dễ người, dễ ta, bệnh hình thức, hành chính, thành tích trong tổ chức Đảng và ngoài xã hội vẫn còn nặng? Hay do thiếu cơ chế để nhân dân tham gia ý kiến? Việc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình ở không ít nơi còn hình thức, chưa phát huy trí tuệ, đoàn kết, sức mạnh của tập thể. Không ít vụ, việc sai phạm phải xử lý kỷ luật cán bộ do thông tin từ người dân, qua báo chí phát hiện mà không phải từ đấu tranh trong nội bộ tổ chức. Để nhân dân tích cực tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, vấn đề cốt lõi vẫn là niềm tin của người dân với Đảng, chính quyền. Dân tin thì mọi việc sẽ thành công. Muốn phát huy vai trò giám sát của nhân dân về trách nhiệm nêu gương phải thực hiện công khai, minh bạch về tài sản, thu nhập; thái độ của người lãnh đạo phải thực sự cầu thị, lắng nghe, thực hiện trách nhiệm phản hồi các phản ánh, thông tin; phải có phong cách sâu sát, gần gũi với nhân dân, nói đi đôi với làm. Người đứng đầu phải giữ vững nguyên tắc, thực hiện nghiêm tự phê bình và phê bình, xử lý nghiêm các vi phạm, thực hiện dân chủ, kỷ cương; không tham nhũng, không xa hoa, lãng phí.

Như vậy, vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân trong giám sát người đứng đầu, cán bộ chủ chốt ở các cấp thực hiện quy định nêu gương có tính xây dựng cao, giúp người đứng đầu rèn luyện phong cách, bản lĩnh lãnh đạo, khắc phục quan liêu, phòng ngừa sai phạm, hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Một số giải pháp phát huy vai trò chủ động, tích cực của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp trong giám sát người đứng đầu, cán bộ chủ chốt các cấp thực hiện quy định nêu gương

Trên cơ sở các quy định của Đảng và pháp luật của Nhà nước, trong thời gian tới để phát huy vai trò chủ động, tích cực của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp trong giám sát người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp thực hiện quy định nêu gương, cần quan tâm và thực hiện tốt một số nội dung sau:

Một là, tăng cường tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia cùng Mặt trận Tổ quốc Việt Nam giám sát người đứng đầu, cán bộ chủ chốt các cấp thực hiện nêu gương.

Tuyên truyền, vận động nhân dân phát huy quyền làm chủ, thực hiện đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, nghiêm chỉnh thi hành Hiến pháp và pháp luật của Nhà nước là nhiệm vụ chính trị quan trọng của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Trong đó, phải thường xuyên tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia cùng Mặt trận Tổ quốc Việt Nam giám sát người đứng đầu cấp ủy các cấp thực hiện nêu gương. Hệ thống Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, gồm các tổ chức và cá nhân tiêu biểu, các nhân sỹ, trí thức, người có uy tín, tiêu biểu, cốt cán trong các dân tộc, giai cấp,

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

tầng lớp, tôn giáo, các chuyên gia, nhà khoa học tham gia các hội đồng tư vấn, mạng lưới báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xuống đến tận các ban công tác Mặt trận ở thôn, làng, ấp, bản, tổ dân phố nên số lượng người tham gia công tác tuyên truyền, vận động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trên phạm vi cả nước rất đông đảo, nhất là ở cơ sở và khu dân cư; đây là lực lượng nòng cốt để tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia cùng Mặt trận Tổ quốc Việt Nam giám sát người đứng đầu, cán bộ chủ chốt các cấp thực hiện nêu gương.

Hai là, nâng cao nhận thức của cấp ủy và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp về vai trò, vị trí của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam trong giám sát người đứng đầu, cán bộ chủ chốt các cấp thực hiện quy định nêu gương.

Thực tiễn cho thấy, nơi nào cấp ủy có nhận thức đúng về công tác giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và kịp thời, sâu sát động viên, ủng hộ thì nơi đó công tác giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam được thực hiện có hiệu quả và ngược lại. Các cấp ủy Đảng và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp xác định rõ vị trí, vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nói chung và về chức năng, nhiệm vụ giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nói riêng thực sự là một chủ thể, có tiếng nói độc lập đại diện cho nhân dân để giám sát đối với việc xây dựng, thực thi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Từ khi Bộ Chính trị ban hành Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, nhận thức trong hệ thống chính trị và trong xã hội về giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nhìn chung đã có những chuyển biến tích cực nhưng đến nay vẫn chưa thật sự đầy đủ và chính xác. Ngay trong đội ngũ cán bộ, công chức Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp cũng còn có nhiều người nhận thức về giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chưa thật đầy đủ và sâu sắc, dẫn đến xem nhẹ quyền giám sát của chính hệ thống mình, của cơ quan mình, hoạt động giám sát đôi khi chỉ giới hạn trong hoạt động của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, chưa huy động và phát huy được tổng hợp sức mạnh các tổ chức thành viên tham gia hoạt động giám sát; còn tình trạng né tránh, ngại va chạm, do vậy hiệu quả chưa cao.

Bên cạnh các hình thức trực tiếp hoặc bằng văn bản phản ánh, kiến nghị thường xuyên, đột xuất, định kỳ của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, đoàn thể, nên quy định cho người đứng đầu có các hình thức tiếp nhận thông tin điện tử, kịp thời chia sẻ, bày tỏ quan điểm, tương tác với các ý kiến của đảng viên và nhân dân. Cơ quan có trách nhiệm cần thông tin công khai những kết quả xem xét, giải quyết vấn đề mà dư luận và nhiều người dân quan tâm đến đạo đức, lối sống, trách nhiệm của người đứng đầu các cấp.

Ba là, trên cơ sở các quy định về trách nhiệm nêu gương của người đứng

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

đầu, cán bộ chủ chốt trong các văn bản của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, các cấp ủy quy định cụ thể ở cấp mình, công khai để nhân dân biết giám sát. Quy định rõ các hình thức thuận lợi để nhân dân phản ánh, góp ý. Thực hiện nghiêm quy chế tiếp xúc, đối thoại của người đứng đầu; quy chế tiếp thu và trả lời sau giám sát, phản biện xã hội, góp ý kiến của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội. Lắng nghe ý kiến phản ánh, kiến nghị từ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đoàn thể nhân dân với tinh thần thực sự cầu thị. Các cấp ủy phải chỉ đạo thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp, trong đó giám sát, kiểm tra của cấp ủy cấp trên trong thực hiện nhiệm vụ nêu gương rất quan trọng.

Bốn là, tăng cường sự phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên, các cơ quan, tổ chức khác trong thực hiện giám sát.

Hoạt động giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chỉ có thể phát huy hiệu quả tốt khi có sự phối hợp và thực hiện một cách đồng bộ với các hoạt động giám sát của các cơ quan, tổ chức khác trong hệ thống chính trị. Vì vậy, cần tăng cường sự phối hợp, kết hợp giữa hoạt động giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội với hoạt động kiểm tra, giám sát của Đảng và hoạt động giám sát của Quốc hội, hội đồng nhân dân các cấp. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp phát huy vai trò chủ trì phối hợp với các thành viên lắng nghe ý kiến nhân dân, dư luận, báo chí để góp ý kiến kịp thời với người đứng đầu, với Đảng, Nhà nước. Có chính kiến, quan điểm rõ ràng, có phương pháp phù hợp đấu tranh với hành vi sai trái, ngăn ngừa các biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, bảo vệ cái đúng, bảo vệ uy tín và sự lãnh đạo của Đảng.

Năm là, tiếp tục đổi mới về tổ chức bộ máy, nâng cao hiệu quả giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Để thực hiện tốt vai trò giám sát, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể cần có các biện pháp nâng cao trình độ đội ngũ lãnh đạo các cấp, làm tốt công tác bồi dưỡng, tập huấn cán bộ; rèn luyện bản lĩnh, nâng cao trình độ chuyên môn, chính trị cho cán bộ. Quan tâm công tác hướng dẫn, kiểm tra công tác Mặt trận, giúp Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể cấp dưới thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ. Hướng dẫn cách làm cụ thể giám sát cá nhân người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên. Tiếp tục hướng về cơ sở, đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức hoạt động; bằng các hoạt động thiết thực, cụ thể để nhân dân tin yêu Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tích cực tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xứng đáng là cơ sở chính trị của Đảng và Nhà nước, chỗ dựa tin cậy của cấp ủy, chính quyền.

Ngô Sách Thực

Phó chủ tịch UBTƯ MTTQ Việt Nam

(tuyengiao.vn - Ngày 25/5/2019)

LỊCH SỬ MẶT TRẬN DÂN TỘC THỐNG NHẤT

Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam

Kế thừa, phát huy truyền thống yêu nước và đoàn kết của dân tộc ta, Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng. Ngay từ khi mới ra đời, Đảng đã chủ trương đoàn kết mọi lực lượng dân tộc và dân chủ trong Mặt trận Dân tộc Thống nhất để cùng nhau chống kẻ thù chung vì độc lập tự do của Tổ quốc.

Giữa lúc cao trào cách mạng đầu tiên do Đảng lãnh đạo mà đỉnh cao là phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh đang diễn ra sôi nổi và rầm rộ trong cả nước, ngày 18/11/1930, Ban Thường vụ Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương ra chỉ thị về vấn đề thành lập Hội Phản đế đồng minh, hình thức đầu tiên của Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam.

Từ đó tới nay, ở mỗi thời kỳ khác nhau có những hình thức và tên gọi tổ chức cụ thể khác nhau phù hợp với nhiệm vụ của từng thời kỳ cách mạng nhưng Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam nơi tập hợp các giai tầng trong xã hội vì những mục tiêu lớn của dân tộc luôn tồn tại và phát triển, Đảng Cộng sản Việt Nam - người chủ xướng việc hình thành Mặt trận Dân tộc Thống nhất trong thời hiện đại - vừa là thành viên tích cực của Mặt trận vừa bằng sự sáng tạo, đứng dẫn trong đường lối, chính sách, sự gương mẫu phấn đấu vì lợi ích chung của dân tộc đã được các thành viên của Mặt trận thừa nhận vai trò lãnh đạo.

Hiện nay, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam là hình thức tổ chức của Mặt trận Dân tộc Thống nhất Việt Nam với mục tiêu tập hợp và phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân phấn đấu cho một nước Việt Nam độc lập, tự do, hạnh phúc, dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng văn minh.

Mặt trận Thống nhất Phản đế Đông Dương Hội Phản đế Đồng minh (18/11/1930)

Ngay từ Chính cương vắn tắt và Sách lược vắn tắt được thông qua tại Hội nghị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc chủ trì đã

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

vạch ra sự cần thiết phải xây dựng một Mặt trận Dân tộc Thống nhất nhằm đoàn kết các giai tầng trong xã hội, các tổ chức chính trị, các cá nhân phát huy truyền thống yêu nước, sức mạnh mọi nhân tố của dân tộc phấn đấu cho sự nghiệp chung giải phóng dân tộc.

Qua phong trào cách mạng phản đế, phản phong sôi nổi trong cả nước mà đỉnh cao là Xô Viết Nghệ Tĩnh, các tổ chức chính trị với các hệ tư tưởng khác nhau nhưng gặp nhau ở mục tiêu giải phóng dân tộc lần lượt xuất hiện với sự tham gia của nhiều tầng lớp, nhiều dân tộc. Quá trình này cũng khẳng định năng lực cách mạng của các giai tầng trong xã hội, khẳng định vị trí đặc biệt và hệ tư tưởng của giai cấp công nhân với việc định hướng cho cuộc cách mạng giải phóng dân tộc. Quá trình này cũng khẳng định khối liên minh công nông là cơ sở của Mặt trận Dân tộc Thống nhất do Đảng chủ xướng. Trong Nghị quyết về vấn đề phản đế tại Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương tháng 10 năm 1930 đã nêu rõ sự cấp thiết phải thành lập Mặt trận Thống nhất phản đế. Ngày 18/11/1930 Ban Thường vụ Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương đã ra Chỉ thị thành lập Hội Phản đế đồng minh hình thức đầu tiên của Mặt trận Dân tộc Thống nhất dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Phản đế liên minh (3/1935)

Tháng 3 năm 1935, Đại hội Đảng lần thứ nhất đã thông qua Nghị quyết về công tác Phản đế liên minh, quyết định thành lập và thông qua Điều lệ của tổ chức nhằm tập hợp tất cả các lực lượng phản đế toàn Đông Dương. Điều lệ của Phản đế liên minh rộng và linh hoạt hơn Điều lệ Hội Phản đế đồng minh. Bất kỳ người hoặc đoàn thể nào thừa nhận Nghị quyết, Điều lệ và thường xuyên nộp hội phí thì được thừa nhận là hội viên.

Mặt trận Thống nhất nhân dân phản đế (10/1936)

Chủ trương thành lập Mặt trận Thống nhất nhân dân phản đế được phổ biến qua tài liệu chung quanh vấn đề chính sách mới ngày 30/10/1936 khắc phục những sai lầm trong nhận thức và hành động trong quá trình thực hiện liên minh thời kỳ trước. Việc tập hợp lực lượng trong Mặt trận được công khai qua bức thư ngỏ của Đảng Cộng sản Đông Dương gửi cho Chính phủ Mặt trận nhân dân Pháp bày tỏ sự đồng minh với nhân dân Pháp, kêu gọi ban hành một số quyền tự do dân chủ cơ bản cho nhân dân Đông Dương và hô hào “tất cả các đảng phái chính trị, tất cả các tầng lớp nhân dân Đông Dương tham gia Mặt trận nhân dân Đông Dương”.

Mặt trận Dân chủ Đông Dương (6/1938)

Sau khi Mặt trận nhân dân Pháp lên cầm quyền với bản chương trình hành động trong đó có nêu việc thành lập một Ủy ban của nghị viện điều tra tình hình chính trị và kinh tế ở các thuộc địa, cùng với nhiều nước thuộc địa khác các nhà yêu

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

nước Việt Nam kêu gọi “tiến tới một cuộc Đông Dương Đại hội” sáng kiến đó được Đảng Cộng sản Đông Dương ủng hộ bằng bức thư ngỏ tháng 8/1936 nêu 12 nguyện vọng cụ thể làm cơ sở cho Đông Dương Đại hội, lời kêu gọi đã đẩy lên một phong trào sôi nổi trong nhân dân cả nước.

Tháng 9/1937 một loạt các tổ chức như Thanh niên Dân chủ Đông Dương, Hội Cứu tế bình dân, Công hội, Nông hội ra đời cùng với việc hoạt động công khai và nửa công khai của các tổ chức quần chúng như Hội Ái hữu, tương tế, các hội hoạt động âm nhạc... từng bước hình thành một Mặt trận Dân chủ Đông Dương.

Tháng 6/1938 Đảng Cộng sản Đông Dương gửi thư công khai cho các đảng phái đề nghị gác các ý kiến bất đồng để “bước tới thành lập Mặt trận Dân chủ Đông Dương”, chính trong thời kỳ này từ những phong trào Mặt trận đã dần hình thành Mặt trận với tính chất của một tổ chức.

Mặt trận Thống nhất Dân tộc phản đế Đông Dương (11/1939)

Tháng 9/1939, chiến tranh thế giới lần thứ hai bùng nổ, Mặt trận Dân chủ Đông Dương bị thực dân Pháp thẳng tay đàn áp. Cùng với sự đầu hàng thỏa hiệp của thực dân Pháp với phát xít Nhật, vấn đề sống còn của các dân tộc Đông Dương đã đặt ra. Tháng 11/1939 Đảng Cộng sản Đông Dương đã kịp thời chuyển hướng chỉ đạo, chuyển cuộc vận động Mặt trận Dân chủ thành Mặt trận Dân tộc Thống nhất chống chiến tranh đế quốc với tên gọi chính thức: Mặt trận Dân tộc Thống nhất phản đế Đông Dương nhằm liên hiệp tất cả các dân tộc Đông Dương, các giai tầng, đảng phái, cá nhân có tinh thần phản đế muốn giải phóng dân tộc chống đế quốc, bè lũ tay sai của chúng và vua chúa bản xứ phản bội quyền lợi dân tộc. Các tổ chức phản đế phát triển nhanh chóng dưới hình thức bí mật và công khai.

Việt Nam Độc lập đồng minh hội gọi tắt là Việt Nam (19/5/1941)

Năm 1940, quân Nhật kéo vào Đông Dương, thực dân Pháp đầu hàng và làm tay sai cho phát xít Nhật. Tại Hội nghị Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương lần thứ 8, theo đề nghị của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc, Mặt trận Dân tộc Thống nhất chống phát xít Pháp Nhật với tên gọi Việt Nam Độc lập đồng minh gọi tắt là Việt Minh đã ra đời ngày 19/5/1941 lấy cờ đỏ sao vàng năm cánh làm cờ của Việt Minh và làm cờ Tổ quốc “khi thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa”.

Mặt trận Việt Minh thu hút được mọi giới đồng bào yêu nước, từ công nhân, nông dân, trí thức, tiểu tư sản đến tư sản dân tộc, phú nông và một số địa chủ nhỏ có tinh thần yêu nước, đưa tới cao trào đánh Pháp, đuổi Nhật của toàn dân ta trong những năm 1941 - 1945, Mặt trận Việt Minh là một trong những nhân tố cơ bản bảo đảm cho cách mạng thành công.

Từ sáng kiến triệu tập toàn quốc đại biểu đại hội, Đại hội Quốc dân do Tổng bộ Việt Minh triệu tập họp ở Tân Trào trong 2 ngày 16 - 17/8/1945 đã thông qua

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

lệnh Tổng khởi nghĩa, quyết định Quốc kỳ, Quốc ca cử ra Ủy ban Giải phóng dân tộc tức là Chính phủ lâm thời do Hồ Chí Minh làm Chủ tịch và ngày 2/9/1945 Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ lâm thời đọc Tuyên ngôn Độc lập, đại biểu Tổng bộ Việt Minh Nguyễn Lương Bằng đọc lời hiệu triệu đồng bào cả nước.

Hội Liên hiệp quốc dân Việt Nam gọi tắt là Hội Liên Việt (29/5/1946)

Năm 1946, giữa lúc nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa vừa ra đời phải đương đầu với nhiều khó khăn lớn, một Ban vận động thành lập Hội Liên hiệp quốc dân Việt Nam gồm 27 người với đại biểu Việt Minh là Hồ Chí Minh, được thành lập nhằm mở rộng hơn nữa khối đoàn kết dân tộc.

Việt Minh và Liên Việt đã cùng nhau làm chỗ dựa vững chắc cho chính quyền cách mạng non trẻ đối phó có hiệu lực với thù trong giặc ngoài.

Mặt trận Liên Việt (3/3/1951)

Năm 1951, trong lúc cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp đã đi vào giai đoạn quyết liệt, thực hiện khẩu hiệu “Tất cả cho tiền tuyến”, yêu cầu tập hợp các hình thức tổ chức Mặt trận để đoàn kết động viên toàn dân ta tập trung sức người sức của đẩy mạnh kháng chiến trở nên cấp bách. Với các chủ trương đường lối đúng đắn Đảng Lao động Việt Nam và sự ủng hộ tích cực của các Đảng Xã hội, Đảng Dân chủ, các tổ chức chính trị, các nhân sỹ trí thức trong Mặt trận Việt Minh và Hội Liên Việt, hai tổ chức Mặt trận được hợp nhất thành Mặt trận Liên Việt.

Mặt trận Liên Việt đã góp phần động viên công sức của toàn quân, toàn dân lập nên chiến thắng lịch sử Điện Biên phủ, đưa đến việc ký kết Hiệp định Giơ-ne-vơ năm 1954 công nhận chủ quyền, độc lập, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nước Việt Nam.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (10/9/1955)

Đế quốc Mỹ nhảy vào miền Nam Việt Nam, hắt cẳng thực dân Pháp và phá hoại hiệp định Giơ-ne-vơ âm mưu chiếm đóng miền Nam chia cắt lâu dài nước ta. Cách mạng Việt Nam lúc này có hai nhiệm vụ chiến lược là tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc đã được hoàn toàn giải phóng và hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ ở miền Nam, thực hiện thống nhất nước nhà.

Trong bối cảnh đó, ngày 10/9/1955, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ra đời với mục đích đoàn kết mọi lực lượng dân tộc và dân chủ, đấu tranh đánh bại đế quốc Mỹ xâm lược và tay sai, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã phát huy tác dụng to lớn của mình trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước cũng như trong sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã động viên đồng bào và chiến sỹ nêu cao chủ nghĩa anh hùng cách mạng đánh thắng chiến tranh phá hoại của đế

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

quốc Mỹ và hết lòng hết sức đáp ứng các yêu cầu của cuộc đấu tranh yêu nước của đồng bào miền Nam. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã tích cực tham gia cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với nông nghiệp, thủ công nghiệp, thương nghiệp nhỏ và giúp đỡ các nhà tư sản dân tộc thông suốt chính sách làm cho cuộc cải tạo công thương nghiệp tư bản tư doanh tiến hành thuận lợi, đạt kết quả. Mặt trận đã tích cực góp phần phát huy quyền làm chủ của nhân dân, ra sức động viên nhân dân tham gia bầu cử Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp, xây dựng chính quyền cách mạng, phát triển sản xuất, xây dựng kinh tế, thực hiện nếp sống mới, xây dựng con người mới.

Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam (20/12/1960)

Trong cao trào đồng khởi của đồng bào miền Nam, Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam ra đời (20/12/1960) nhằm đoàn kết toàn dân đánh bại chiến tranh xâm lược của đế quốc Mỹ, đánh đổ ngụy quyền tay sai của chúng, giải phóng miền Nam, tiến tới thống nhất Tổ quốc. Với đường lối đúng đắn ấy, Mặt trận Dân tộc giải phóng đã tập hợp dưới ngọn cờ đại nghĩa của mình các tầng lớp nhân dân, các tổ chức và mọi người Việt Nam yêu nước, để cùng nhau chống Mỹ cứu nước.

Mặt trận Dân tộc giải phóng không ngừng củng cố và mở rộng khối đoàn kết dân tộc, tổ chức và động viên đồng bào và chiến sỹ miền Nam đẩy mạnh đấu tranh trên cả ba mặt trận: Quân sự, chính trị và ngoại giao. Ảnh hưởng của Mặt trận Dân tộc giải phóng không ngừng được mở rộng trong các tầng lớp nhân dân miền Nam và uy tín của Mặt trận đã được nâng cao trên trường quốc tế.

Liên minh các lực lượng dân tộc dân chủ và hòa bình Việt Nam

Trong cao trào tiến công và nổi dậy đầu xuân Mậu Thân (1968) Liên minh các lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình Việt Nam ra đời (20/4/1968). Kết tụ từ các phong trào đấu tranh yêu nước của các giới sinh viên, học sinh, trí thức, đồng bào tôn giáo, công thương gia, nhân sỹ dân chủ tại các thành thị miền Nam, Liên minh các lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình Việt Nam bằng những công tác trong nước và ngoài nước đã góp sức động viên xúc tiến các phong trào ấy, tăng thêm sức mạnh cho khối đoàn kết toàn dân, chống Mỹ cứu nước.

Phấn đấu cho một mục tiêu chung là giải phóng miền Nam, bảo vệ và xây dựng miền Bắc thực hiện thống nhất nước nhà, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam và Liên minh các lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình Việt Nam đã luôn luôn hợp tác chặt chẽ, hỗ trợ nhau tạo nên một sức mạnh không gì lay chuyển nổi của khối đại đoàn kết dân tộc, và đã đưa cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của toàn dân đến thắng lợi hoàn toàn, hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, thực hiện thống nhất nước nhà.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

Sau khi cả nước đã được độc lập, sự thống nhất và toàn vẹn của một quốc gia

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam - Nơi hội tụ sức mạnh đại đoàn kết dân tộc

đòi hỏi hợp nhất 3 tổ chức Mặt trận. Nhằm đáp ứng yêu cầu của giai đoạn cách mạng mới, Đại hội Mặt trận Dân tộc Thống nhất họp từ 31/1 đến 4/2/1977 tại thành phố Hồ Chí Minh đã thống nhất ba tổ chức Mặt trận ở hai miền Nam Bắc nước ta thành một tổ chức Mặt trận Dân tộc Thống nhất duy nhất lấy tên là Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam với sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, sự thống nhất ý chí của tất cả các tổ chức của các giai tầng trong xã hội, các cá nhân tiêu biểu của các dân tộc, tôn giáo, tầng lớp, các vị lãnh đạo tiêu biểu cho ý chí đoàn kết của dân tộc, luôn phấn đấu xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc vững mạnh, thực hiện lời dạy của Hồ Chí Minh vị lãnh tụ của toàn dân tộc: “Mục đích phấn đấu của Mặt trận Dân tộc Thống nhất là xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh”.

(mattran.org.vn - Ngày 06/7/2019)

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN

Hồ Thị Kim Dung

Cử nhân Văn hóa, Phó giám đốc Thư viện tỉnh Sơn La

BIÊN TẬP CHỊU TRÁCH NHIỆM NỘI DUNG

Dương Thị Thúy Hồng

BIÊN TẬP

Đinh Thị Vân

TRÌNH BÀY MINH HỌA

Đinh Thị Vân

BIÊN TẬP KỸ THUẬT

Nguyễn Thị Huyền Trang

SỬA BẢN IN

Dương Thị Thúy Hồng